

ارگان مرکزی سازمان فدائیان خلق ایران (اکثریت)

چهارشنبه ۸ شهریور ۱۳۷۴ - ۳۰ اوت ۱۹۹۵ - دوره سوم - شماره ۱۱۵

۳۰ . Aug . 1995 . Wednesday . No 115 . KAR

حزب الله انتشارات "مرغ آمین" رابه آتش کشید

آیت الله جنتی: جوانان حزب الهی به وظیفه اشان عمل کرده اند

نیمه شب ۳۱ مرداد، کتاب فروشی شبانه روزی "مرغ آمین" در تهران، مورد هجوم فرار گرفت و به آتش کشیده شد. اوپاش قبل از آن که کتاب فروشی را آتش بزنند، فروشنده شیفیت کتاب فروشی را با تهدید اسلحه از محل ربودند و پس از چند ساعت، او را با بدنی مجروح در حوالی میدان حسن آباد رها ساختند. گفته می شود که مهاجمین مأمورین وزارت اطلاعات بوده اند. ابراهیم رحیمی خامنه ای، صاحب انتشاراتی فوق، در مصاحبه ای با بخش فارسی رادبو بین المللی فرانسه گفت: هتفربه اسم یکی از ارگان ها آمدند، فروشنده شیفیت شب را با خود بردند و مغازه را آتش زدند.

علت هجوم اوپاش حزب الله به این کتاب فروشی، انتشار کتابی بقیه در صفحه ۹

حکم داد گاه اختلاس بانک صادرات اعلام شد محسن رفیق دوست از مجازات گریخت

● داگاه، فاضل خداداد متهم اصلی را به اعدام و مرتضی رفیق دوست را به حبس ابد محکوم ساخت

● محسن رفیق دوست که بنا به شواهد متعدد در این اختلاس دست داشته است، از هرگونه تعقیب مصون ماند

● موج تازه ای از اختلاس های بزرگ از پرده بیرون افتاده است. شهردار منطقه ۱۰ تهران به خاطر اختلاس میلیاردری، دستگیر شد

حکم دادگاه رسیدگی به پرونده اختلاس ۱۲۳ میلیارد تومانی بانک صادرات، که بزرگترین اختلاس در تاریخ کشور خوانده شده است، پس از برگزاری ۷ جلسه دادگاه، روز دوشنبه ۳۱ مرداد ماه اعلام شد. به موجب حکم دادگاه فاضل خداداد متهم ردیف اول پرونده به اعدام محکوم شد و مرتضی رفیق دوست و ابوطالب رحیمی متهمین ردیف دوم و سوم محکوم به حبس ابد شدند. این سه نفر متهمند با همکاری یکدیگر در مدتی نزدیک به دو سال، ۱۲۳ میلیارد تومان از یک شعبه بانک الاسلام محسنی، رئیس دادگاه،

دادگاه را تا باید خواهد کرد بانه همزمان با برگزاری دادگاه اختلاس بانک صادرات، چندین اختلاس و دزدی بزرگ دیگر در دستگاه های دولتی در تهران و شهرستان ها فاش شد. افشای بی در پی اختلاس ها و دزدی ها، اعتماد مردم به حکومت و دستگاه های دولتی را بیش از پیش سلب کرده و حکومت را با بحران تازه ای مواجه ساخته است.

حقایقی که در پشت پرده ماند

دادگاه اختلاس بانک صادرات به دو دلیل، به یک دادگاه جنجالی تبدیل شد. از یک سو میزان اختلاس که در تاریخ ایران کم سابقه بود و از سوی دیگر ارتباط دست اندرکاران مهم رژیم و از جمله محسن رفیق دوست، رئیس بنیاد مستضعفان، با این پرونده، توجه و حساسیت مردم را برانگیخت. جریان دادگاه و سکوت کامل آن در مورد نقش محسن رفیق دوست در بقیه در صفحه ۴

محسن رفیق دوست به عنوان مطلع در دادگاه حضور یافت.

رفیق بهروز خلیق عضو شورای مرکزی سازمان در گفتگوبا "کار" پیرامون کنگره چهارم و مصوبات آن

صفحه ۷

اسناد مربوط به خط مشی سیاسی ارایه شده به کنگره ۴

صفحات ۹ و ۸

تتایح نظر سنجی از خوانندگان "کار"

صفحه ۱۰

تجربه ای که شکست خورده است

حکومت اسلامی، از شانزده سال پیش، همزمان با دست یابی به قدرت، تلاشی را آغاز کرد که سیاست را تابع دین سازد و به تبع آن حکومت را تمام و کمال به دست روحانیون بسپارد. نتیجه تلفیق سیاست با دین، به ایجاد بدترین نوع استبداد منجر شد. ویژگی این استبداد نه در عدم تحمل مخالفان سیاسی و سرکوب آنان، که خصوصیت هرنوع استبداد است، بلکه درد خالت در زندگی خصوصی و عرفی جامعه و کشاندن استبداد تا درون خانه های مردم نیز بود.

عراق نخواهد بود اگر گفته شود که همه جناح های تشکیل دهنده حکومت اسلامی، علیرغم همه اختلافات پایان ناپذیر و نزاع های تمام نشدنی شان، در دفاع از حکومت مذهبی و تلفیق دین و سیاست، یک دل و یک جان بودند و هراندیشه و حرکتی را در جهت نفی ویا حتی کوچکترین تردیدی در بیگانگی دین و سیاست، به یکسان سرکوب می کردند. اما شانزده سال تجربه ناموفق و خونین، تجربه ای که روز به روز این اندیشه و روحانیت مدافع آن را بی اعتبارتر کرد و به دین در ذهن توده مردم آسیب بیشتری رساند، جبهه واحد حکومت گران را نیز دچار شکاف ساخت و تخم تردید را در صفوف آنان نیز نشاند. عبدالکریم سروش، که اینک به خاری در چشم رژیم تبدیل شده و پیرامون دفاع از حق آزادی بیان برای او و خاموش ساختن وی به شیوه های مرسوم در جمهوری اسلامی، در حکومت صف آرایی شده است، سمبل این تردید است. سروش اکنون به این نتیجه رسیده است که نباید آید نولوزی (ودین) را برتر از انسان قرار داد و انسان را به پای آید نولوزی قربانی کرد.

این تردید به هیچ روی مختص به "سروش" نیست و از هر روزنه ای بیرون می زند. حتی در محافل بالای روحانیت نیز تجربه شکست خورده حکومت دین بر سیاست، روحانیونی را به اندیشه واداشته است. گفته می شود که استعفای مهدوی کئی از ریاست جامعه روحانیت مبارز نیز با این نگرانی که عاقبت انحصار قدرت در دست روحانیون، به شکست جبران ناپذیر آنها خواهد انجامید؛ بی ارتباط نبوده است. روزنامه های وابسته به رژیم نیز در پایشیدن تخم این تردید سهمیم شده اند. تردیدها چنان است که هفته گذشته دو تن از بالاترین مقامات حکومت یعنی روسای قوای مقننه و قضائیه را مجبور به واکنش و موضع گیری علنی ساخت. رئیس مجلس در دیدار با جمعی از روحانیون تاکید کرد: "زمزمه هایی برای القای تفکر تفکیک دین از سیاست و جدایی روحانیت از حکومت وجود دارد و گاهی اوقات از طریق روزنامه ها منتشر می شود."

آن چه که در محافل درون رژیم زمزمه می شود، از آن چه آزادی خواهان ایران فریاد می کنند، البته هنوز دور است. استبداد مذهبی فراگیر به تدریج جبهه ای را در برابر خود متشکل ساخته است که به درجات متفاوت، جدایی دین از سیاست و برقراری حکومت لائیک

بقیه در صفحه ۲

کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد:

نقض حقوق بشر در جمهوری اسلامی ادامه دارد

کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد در ژنو، در تازه ترین بیانیه خود، بار دیگر جمهوری اسلامی را به دلیل ادامه نقض حقوق بشر، اعدام های شتابزده و ترور مخالفین در خارج از کشور، محکوم کرد. در این بیانیه گفته شده است که در جمهوری اسلامی آزادی قلم و بیان وجود ندارد. حقوق اقلیت ها زیر پا گذاشته می شود و ایرانیان دگراندیش در معرض تهدید قرار دارند. در بیانیه گفته شده است دادگاه های جمهوری اسلامی با دادگاه های عادلانه مغایرت دارد و

به نام اسلام، حرمت و آزادی اشخاص

مورد تجاوز قرار می گیرد

متن کامل نامه ۱۰۷ نفره

در محکومیت حمله به سخنرانی سروش

● عبدالکریم سروش: مصونیت ندارم و با مشکلات و محدودیت ها مواجهم

نشریه "کار"، در شماره پیشین خود، خبر انتشار نامه ۱۰۷ نفره از شخصیت های سیاسی و فرهنگی وابسته به جمهوری اسلامی، در محکومیت حمله به سخنرانی عبدالکریم سروش در اسفهان، را منتشر کرد. رونوشت این نامه به کلیه مطبوعات فرستاده شده است، اما تنها هفته نامه صبح در شماره ۱۰ مرداد ماه خود در مقدمه مقاله ای که علیه سروش نوشت، آن را انتشار داد. متن کامل این نامه و اسامی امضاء کنندگان آن را، در زیر می خوانید:

جناب آقای هاشمی رفسنجانی ریاست محترم جمهوری اسلام

کشور عزیزمان این روزها علاوه بر مسائل متنوع داخلی با موج نازهای از فشارهای خارجی نیز مواجه است. ما و داریم که حل موفقیت آمیز مسائل و ایستادگی بیروزمندان در مقابل فشارها در گرو وحدت آگاهانه و مشارکت فعال و

بقیه در صفحه ۳

حکومت

برای ممانعت از شرکت احزاب در انتخابات "منع قانونی" می تراشد

- نهضت آزادی: اگر "میزان" را آزاد کنند، در انتخابات شرکت می کنیم
- حزب ملت ایران: بساط انتخابات فرمایشی باید برچیده شود

اینکه کمیسیون ماده ۵ در فعالیت تمام گروه ها و تشکل ها اعم از تشکل های دارای پروانه و تشکل های فاقد پروانه طبق قانون نظارت می کند برای نخستین بار اعلام کرد که: "فعالیت تشکل های سیاسی بیازبه پروانه ندارد و داشتن پروانه تنها مزایای قانونی بیشتری برای برگزاری اجتماعات و راهپیمایی ها و مواردی از این دست را برای تشکل های دارای پروانه فراهم می آورد." وی در عین حال اظهار داشت: "قانون هیچ شرط و محدودیتی برای متقاضیان دریافت پروانه قائل نشده است و تنها آندسته از افرادی که در ماده ۷ قانون احزاب و جمعیت ها از آنان یاد شده است از دریافت پروانه محروم خواهند بود."

بازدید شدن موعد انتخابات مجلس پنجم شورای اسلامی و افزایش فشار نیروهای خواهان شرکت در انتخابات و مشارکت در قدرت سیاسی، اقدامات رژیم برای "منع قانونی" فعالیت های احزاب سیاسی نیز صورت آشکارتری می گیرد.

در روز سه شنبه ۱۷ مرداد ماه ۴ تن از اعضای کمیسیون ماده ۵ احزاب و جمعیت ها (موحدی ساوجی نماینده ی قوه ی مقننه، بادامچیان نماینده ی قوه ی قضائیه، اتابکی نماینده ی دادستان کل کشور و شم آبادی نماینده ی قوه ی مجریه) در یک کنفرانس مطبوعاتی وارد بونولوزیونی شرکت کردند تا نقطه نظرهای حکومت را درباره ی فعالیت تشکل های سیاسی اعلام نمایند.

موحدی ساوجی نماینده ی مجلس شورای اسلامی با تصریح

تسلیت

همکاران گرامی با سمه و بیژن اقدسی خیر در گذشت فرزند خردسالتان را با ناباوری شنیدیم، تسلیت صمیمانه ما را بپذیرید و در این اندوه بزرگ، ما را نیز سهمیم بدانید.

کارکنان نشریه "کار"

بقیه در صفحه ۸

یادداشت

حکومت فساد

کمتر حکومتی است که در آن فساد و سوء استفاده از قدرت و مقام وجود نداشته باشد؛ اما در جمهوری اسلامی فساد و سوء استفاده از قدرت و مقام، یک بدیده جنبی نیست، همه نار و بود حکومت را در نور دیده و با آن عجب شده است، به یکی از خصوصیات اصلی آن تبدیل شده است.

افشای اختلاس ۱۲۳ میلیارد تومانی بانک صادرات، اعتراضات و افشاگری هایی که در جریان دادگاه رسیدگی به این اختلاس صورت گرفت و چندین اختلاس و دزدی دیگری که خیر آن هادر هفته های اخیر به گوش مردم رسید، تنها نوک کوه یخ را آشکار کرد. این ها موارد معدودی از اختلاس ها، دزدی ها، سوء استفاده های بی شماری است که هر روز در حکومت روی می دهد و هرگز به گوش مردم نمی رسد. اما همین نوک کوه یخ، تنها دامنه گسترده و تکان دهنده فساد را برملا نکرده است. همدستی عالی ترین مقامات حکومت، مشارکت حکومت و پشتیبانی حکومت از اختلاس، دزدی و فساد را نیز عیان ساخته است. در بزرگترین اختلاس سال های اخیر، یعنی اختلاس ۱۲۳ میلیارد تومانی بانک صادرات، محسن رفیق دوست، از کارگزاران تراز بالای رژیم دست داشته است. درست در جریان دادگاه و زمانی که نام محسن رفیق دوست به میان کشیده شد، علی خامنه ای رهبر جمهوری اسلامی، با یک اقدام سمبلیک و انتخاب او به عضویت هیئت امنا و ریاست بنیاد مستضعفان، یعنی بزرگترین موسسه اقتصادی کشور، او را مورد پشتیبانی مستقیم قرار داد. این اقدام خامنه ای حمایت آشکار از اختلاس کنندگان و دزدان بیت المال بود. هر مقام حکومتی که دستی در فساد و اختلاس داشته باشد، از این اقدام رهبر، شجاعت ادامه خلاف کاری های بیشتر را یافته است.

احکام دادگاه نشان داد این انتظار که در شرایط فعلی یا قوانین موجود و یا حتی قوانین شدید تر بتوان فساد را ریشه کن کرد و یا دست کم دامنه آن را محدود ساخت، انتظار بیهوده ای است. قوانین را کسانی می نویسند و به اجرا می گذارند که خود عاملان و یانین اصلی فسادند. تردیدی نیست که دادگاه رسیدگی به اختلاس بانک صادرات، اگر می خواست نیز، نمی توانست جناح آقا محسن رفیق دوست را به پای میز محاکمه بکشد و علیه مقام مستحکم او در حکومت و حمایت خامنه ای از او قیام کند. دادگاه جمهوری اسلامی در این زمینه نیز، مثل همه موارد دیگر، با نشانی حکم در مورد عوامل دست دوم و جنم، وظیفه خود را به انجام رساند و دانه های درشت را آسوده گذارد تا به کار خود ادامه دهند. احکام به ظاهر شدید دادگاه، که تعجب بسیاری را برانگیخت، تنها فاطمینی دروغین در مبارزه با مفسدین بود تا دست های پست برده، همچنان پنهان بمانند. فاضل خداداد را به مجازاتی نا عادلانه محکوم ساختند تا دهان ها در مورد نقش محسن رفیق دوست را بسته نگاه دارند.

راه مقابله با فساد حکومتی، که همه جامعه را نیز به سوی فساد می کشاند، اعدام عوامل جلوی صحنه نیست، برقراری آزادی های سیاسی است. اگر در ایران مطبوعات آزاد باشند، اگر آزادی احزاب وجود داشته باشد و اگر بتوان بدون سانسور حکومتی و ترس از پیگرد و بازداشت زندان سخن گفت، آنگاه می توان از خامنه ای پرسید که به کدام دلیل شخصی را که مورد اتهام است چنین آشکار تحت حمایت قرار می دهد و بر جریان دادگاه اعمال نفوذ می کند؟ می توان از دادگاه پرسید بر اساس کدام دلیل این همه شواهد در مورد دخالت محسن رفیق دوست در این اختلاس را نادیده می گیرد؟

مطبوعات آزاد، احزاب سیاسی، سند پکاها و انجمن های صنعتی به عنوان چشم و گوش بیدار جامعه و مدافعین افشار گوناگون مردم، با کمک و یاری خود مردم، می توانند هرفسادی را، دیر یا زود، آشکار سازند و مانع آن شوند که حکومت با قربانی کردن مهره های درجه دوم و سوم، عاملان اصلی فساد را در پناه خویش گیرد. فعالیت مطبوعات آزاد و احزاب سیاسی و انجمن های صنعتی نه تنها مانع بزرگی در برابر ساخت و پخت های پست برده است، بلکه همچون مکانیسم موثری عمل می کند که هیچ مقام دولتی از ترس زندان و بی آبرویی نتواند با خیال راحت به سوء استفاده از مقام خود دست بزند. تا کنون نیز آن چه که از فساد ها و اختلاس ها و دزدی ها و سوء استفاده های بزرگ فاش شده است، همه بر اثر رقابت های درونی باندهای وابسته به حکومت بوده است. جریان اختلاس عظیم بانک صادرات، که چندین سال ادامه داشت و حتی بنا به بعضی گفته ها، عالی ترین مقامات حکومت هم در جریان آن بودند، به دلیل همین رقابت ها به مجلس و از آن جا به جامعه کشیده شد. اگر این دموکراسی که در بالا و برای دسته های وابسته به حکومت وجود دارد، می تواند از اختلاس های کلان پرده بردارد و پای کسانی چون رفیق دوست ها و وکلای و وزیران به میان آورد، وجود آزادی های سیاسی در جامعه، و برای احزاب و انجمن ها و مطبوعات، بدون تردید پرده از بسیاری مسائل پست برده بر خواهد گرفت و سدی در برابر هر گونه فساد و سوء استفاده خواهد ساخت.

تجربه ای که شکست خورده است

بسیه از صفحه ۱ خواسته هر چند همه هدف دموکراسی در ایران نیست، اما یکی از ارکان و مشخصه های مهم آن است و میزان وفاداری به این خواسته و مبارزه برای آن، میزانی برای دموکرات بودن است. تجربه تلخ حکومت شانزده ساله اسلامی در ایران به عیان نشان داده است که حکومتی که در ایران بخواهد دموکراسی را برقرار کند، باید به دخالت دین در سیاست و به تبع آن روحانیت در حکومت پایان دهد. بر اساس همین تجربه است که دموکرات های ایران به هر نیرویی نیز که در صدد تکرار این تجربه تلخ، در شل های ظاهر تازه هستند؛ باید بینی می نگرند و نمی توانند به آن ها اعتماد کنند. پیگیر ترین نیروهای دموکرات از این خواست به طور کامل و همه جانبه

آلمان دو تروریست جاسوس رژیم را اخراج کرد

روزمه - کیهان در شماره روز شنبه این هفته خود، سرانجام تأیید کرد که دولت آلمان دو تن از کارمندان جمهوری اسلامی در این کشور را از خاک خود اخراج کرده است.

روز چهارشنبه گذشته خبرگزاری آئی. پی. اس آلمان گزارش داده بود که دولت آلمان، دو تن از کارکنان سفارت جمهوری اسلامی در آلمان را از این کشور اخراج کرده است. کیهان که این خبر را موردن بیدار داده، نام این دو تن را فاش نکرده است، اما خبرگزاری مذکور این دو را «علی اصولی» کارمند سفارت درین و «جلال عباسی» کارمند سرکنسولگری رژیم در فرانکفورت معرفی کرده است. در گزارش این خبرگزاری گفته شده است این دو تن ماموریت داشته اند که نیروهای ایزدیسویز را مورد شناسایی قرار دهند، برنامه قتل آنان را سازماندهی کنند و برای انجام حثایت خود قاتل و مزدور استخدام کنند. در گزارش گفته شده است، علی اصولی، جبهه اصلی فعالیت های تروریستی رژیم در آلمان که تحت پوشش روزنامه نگار،

محتشمی را

به دانشگاه راه ندادند

نگهبانان دانشگاه تربیت معلم تهران، از ورود حجت الاسلام علی اکبر محتشمی به این دانشگاه جلوگیری کردند. قرار بود وی به دعوت انجمن اسلامی در این دانشگاه سخنرانی کند، اما مجبور شد در خیابان و در برابر درب دانشگاه به ایراد سخن بپردازد. محتشمی در سخنرانی خود به شدت به «جریان لیبرالی» حمله کرد و گفت: «جریانی که در کشور به عنوان جناح لیبرال فعالیت می کند، قصد جدایی دین از سیاست را دارد ولی ما نباید هتیار با تسمیم که جدایی دین از سیاست کشور را به قهرامی کشاند. او در این سخنرانی از فتوای خمینی در مورد کشتن سلمان رشیدی، دفاع کرد. محتشمی چندی پیش نیز در سخنرانی به مناسبت ایام عاشورا، تاکید کرده بود که مسلمانان حکم خمینی را اجرا خواهند کرد. وی گفته بود: روزی فرا خواهد رسید که مسلمانان سلمان رشیدی را به هلاکت علیه رشیدی را اجرا خواهیم کرد. محتشمی که یکی از چهره های مشهور جناح حزب الهی خط امام است، در ماه های اخیر بر فعالیت خود افزوده است و بسیاری از این راه به دلیل نزدیکی انتخابات مجلس پنجم می دانند. او چندی پیش در گفتگویی با هفته نامه صبح، که وابسته به همین جناح است، از محدودیت هایی که در مورد فعالیت او و همفکرانش به

اعدام مومیا ابو جمال به تعویق افتاد

حکومت اعدام برای مومیا ابو جمال، نویسنده سیاه پوست آمریکایی، که ده سال است در زندان به سر می برد و زندان نیز به مبارزه با سیاست های دولت آمریکا ادامه داده است. بسیاری از انسان های دموکرات و نیروهای آزادی خواه را در سراسر جهان به واکنش برانگیخت. ده ها هفته دفاع از جان ابو جمال تشکیل شد و تحت فشار نیروهای دموکرات، فرماندار ایالت پنسیلوانیا، که حکم اعدام ابو جمال را صادر کرده بود، اعدام او را به تعویق انداخت. تعویق حکم به این معناست که ابو جمال می تواند، برای دفاع از جان خود، تقاضای محاکمه مجدد کند. نشریه «کار» نیز با ارسال یک نامه اعتراضی به مبارزه برای نجات جان مومیا ابو جمال پیوست. متن فارسی این نامه را در زیر می خوانید.

برای نجات جان مومیا ابو جمال

به فرمانداری ایالت پنسیلوانیا آمریکا جناب آقای فرماندار

مانیز خود را در صنف هزاران انسانی می دانیم که برای نجات جان مومیا ابو جمال، روزنامه نگار سیاه پوست آمریکایی به پا خواسته اند، و به حکمی که توسط شما علیه او صادر شده است، اعتراض می کنیم. حکم اعدام برای مومیا ابو جمال، که چهارده سال زندان را تحمل کرده است، حکمی به شدت ظالمانه و برخلاف قوانین ابتدایی حقوق بشر است، که دولت آمریکا خود را همواره به آن متعهد اعلام کرده است. مانیز معتقدیم که مومیا ابو جمال، نه به دلیل اتهاماتی که علیه او عنوان کرده اید، بلکه به دلیل مبارزه علیه فقر، بی عدالتی و تبعیض نژادی، محکوم به اعدام شده است. مومیا ابو جمال در این مبارزه تنها نیست! ما خواهان لغو حکم اعدام مومیا ابو جمال، روزنامه نگار سیاه پوست آمریکایی و رئیس انجمن روزنامه نگاران سیاه پوست هستیم.

کار

ارگان مرکزی سازمان فدائیان خلق ایران (اکثریت)

قیمت کتاب های درسی دوبرابر شد

در آستانه شروع سال تحصیلی جدید، مسئولان وزارت آموزش و پرورش خبر دادند که قیمت کتاب های درسی به دوبرابر قیمت سال گذشته افزایش یافته است. افزایش قیمت راد کر عالمی، معاون آموزشی و رئیس سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش، اعلام کرد. اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان در خبری که به روزنامه ها داد، قیمت های تازه را در این استان به شرح زیر اعلام کرد: قیمت کتاب های پایه اول ۳۶۰۰ ریال، پایه دوم ۴۴۰۰ ریال، پایه سوم ۵۵۰۰ ریال و پایه های پنجم و ششم، هر پایه ۶۵۰۰ ریال اعلام شده است. مسئولان آموزش و پرورش دلیل اصلی افزایش دوبرابر کتاب های درسی را، ناشی از افزایش بهای جهانی کاغذ اعلام کرده اند. روزنامه «کیهان» در گزارشی که پیرامون وضعیت کتاب های درسی نوشت، از قول این مقامات پیش بینی کرد که بهای جهانی کاغذ قرار است به دوبرابر افزایش یابد و از همین رو آموزش و پرورش اقدام به افزایش قیمت کتابها کرده است. علیرغم افزایش قیمت کتاب های درسی، پیش بینی می شود که امسال نیز، مانند هر سال، کتاب های درسی به موقع به دست دانش آموزان نرسد. مسئولان آموزش و پرورش قول داده اند که از ۱۸۴ میلیون کتاب درسی مورد نیاز، ۱۴۰ میلیون جلد تا اول مهرماه آماده خواهد شد. این مسئولین ابراز

مخالف، تهدیدی برای آنان نیست؛ اما اکنون نمی توانند نسبت به زمزمه هایی که از درون خود آنان برمی خیزد، بی تفاوت بمانند. تردیدهایی که از درون «خانه ابراز» می شود، اگر ادامه یابد لاجرم باید به شط آزادی، که هر دم پر خروش ترمی شود، پیوندند. این گونه تردیدها در جمهوری اسلامی جای برای بیان نمی یابد و با همه وسایل سرکوب می شود و اگر برای دفاع از حق حیات خود هم باشد، لاجرم باید به دفاع از آزادی گرایش یابد. همین منطق است که ۱۰۷ نفر از وایستگان به حکومت را وادار ساخته است در نامه خود به حمایت از عبدالکریم سروش، خواهان احقاق حقوق اساسی مردم شوند. این تردیدها، صرف نظر از هر نیتی که با بنیان آن ها داشته باشند، حکومت را بیشتر تضعیف می کند و از درون می پوساند. این تردیدها نشانه آن است که بنای حکومت ولایت فقیه چنان شکاف برداشته است که از هر سوی آن بحرانی تازه سر بر می آورد. آزادی خواهان ایران اگر به این زمزمه های اعتراضی بی تفاوت نباشند، می توانند فشار بر استبداد را تشدید کنند و زمینه های فکری و سیاسی ایجاد یک دموکراسی واقعی را فراهم تر سازند.

دفاع می کنند، اما بسیاری از نیروهای طرفدار آزادی و به ویژه روشنفکران مسلمان مخالف استبداد و جمهوری اسلامی حکومت لائیک را نمی پذیرند و به دخالت دین در سیاست، در اشکال گوناگون، معتقد هستند و تنها خواهان برکنار ماندن روحانیون از حکومت دفاع می باشند. این واقعیت نشان می دهد که در این زمینه هنوز بحث های گسترده ضروری است. به نظر ما جدایی دین از سیاست و روحانیت از حکومت، به معنی دشمنی با هیچ مذهبی نیست. ما مدافع آزادی وجدان هستیم و حق هر انسانی می دانیم که از مذهب خاصی پیروی کند یا پیروی نکند. اما ما مخالف آن هستیم که دین در سیاست دخالت داده شود و معیار و محک درستی و یا نادرستی آن قرار گیرد. این به آن معناست که گروهی از مردم به خاطر اعتقادشان بر گروه دیگری از مردم برتری یابند و چنین تمایزی با اصول دموکراسی در تناقض است. جمهوری اسلامی چنین تمایزی را به رسمیت شناخت و برقرار کرد و هم این به ایجاد استبدادی خشن، فراگیر و خونین انجامید. سران رژیم اگر تا کنون چنین وانمود می کردند که این خواست نیروهای

مجلس، شهرداری تهران را بازرسی می کند

کمیسیون تحقیق و تفحص شهرداری تهران، از کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی و خصوصاً اهالی تهران، خواست که اطلاعات خود درباره نحوه عملکرد شهرداری تهران و مناطق نواحی آن، سازمان ها، شرکت ها و موسسات تابعه این شهرداری را برای کمیسیون ارسال دارند.

علی موحدی ساوجی، رئیس کمیسیون، ضمن اعلام این خبر گفت: تحقیق و تفحص در مورد شهرداری تهران بر اساس اصل ۷۶ قانون اساسی در راستای اعمال نظارت مجلس شورای اسلامی بر امور کشور و دستگاه های اجرایی صورت می گیرد. وی تصریح کرد عملکرد

شهرداری تهران از سال ۶۸ تا ماه جاری در تمامی زمینه ها، از جمله امور مربوط به کارهای عمرانی، درآمد ها، هزینه ها، شرکت های احداث شده، مسافرت های خارجی، تمامی کمک های شهرداری به افراد حقیقی و حقوقی، پروژه های عمرانی نیمه تمام و در حال بهره برداری و تمامی کارهای پیمان کاران طرف قرار داد با شهرداری تهران مورد رسیدگی قرار می گیرند.

تحقیق و تفحص در مورد عملکرد شهرداری تهران، در ۲۷ تیر ماه گذشته مورد تصویب مجلس قرار گرفت. درخواست تحقیق توسط دو تن از نمایندگان مجلس به نام های

مقام دوم جهان دستاورد قهرمانان کشتی ایران در آتلانتا

● خامنه ای اقدام امیرخادم را که به کشتی گیر ترک باخت تابا حریف اسرائیلی روبرو نشود، مورد تجلیل قرار داد

در وزن ۸۲ کیلوگرم امیررضا خادم قهرمان برجسته ای ایرانی، کاپیتان و یکی از بزرگ ترین امیدهای تیم ایران برای کسب مدال طلا به دستور مسئولان تیم در اولین مسابقات خود در برابر کشتی گیر ترکیه به عمد باخت تا در مقابل کشتی گیر اسرائیلی که قرار بود با برنده ای این مسابقه کشتی بگیرد ظاهر نشود. وی در ادامه به رغم چند برد نتوانست روحیه ی بد خود را بازسازی کند و با شکست در مقابل کشتی گیر ازبک به مقام هشتم قناعت کرد. خامنه ای رهبر رژیم از این اقدام استقبال کرد و امیررضا خادم را ستود. او به شهرداری تهران دستور داد که مجتمع فرهنگی - ورزشی فردوس را، که قرار بود به نام رسول خادم، برنده مدال طلای این مسابقات، نامیده شود؛ مجتمع ورزشی برادران خادم نامگذاری کنند.

اقدام تحریک آمیز خامنه ای و عوامل آن در مطبوعات، خشم بسیاری را برانگیخت. آنها نه تنها یک قهرمان ایرانی را از پیروزی و موفقیت در مسابقات جهانی محروم ساختند، بلکه به کینه و دشمنی میان ملت ها دامن زدند. مردم، ورزش را همواره وسیله ای برای دوستی، تفاهم و نزدیکی میان ملت ها خواسته اند و سران رژیم تاجانی که توانسته اند آنرا دستاویزی برای دامن زدن به کینه ها و دشمنی ها ساخته اند.

آمریکادر صد راه اندازی یک ایستگاه رادیویی دیگر برای ایران است

روزنامه ایران خبر داده است که آمریکا در صدد تاسیس یک ایستگاه رادیویی دیگر به زبان فارسی است. به نوشته این روزنامه، کامبیز محمودی، یک مقام تلویزیون ایران در زمان شاه، برای انجام بخشی از مطالعه های مقدماتی لازم برای ایجاد این رادیو، که قرار است رادیوی آزادی ایران خوانده شود، در نظر گرفته شده است. طرح تشکیل این رادیو را دی آما تو، سناتور جمهوری خواه آرایه داده

توضیح تکمیلی درباره خط مشی سیاسی مصوبه کنگره چهارم

متاسفانه در سند مربوط به خط مشی سیاسی مصوبه کنگره چهارم، که در شماره پیشین نشریه کار منتشر شد، یک اشتباه رخ داده است. این اشتباه به هنگام تنظیم نهایی اسناد از سوی کمیسویی که شورای مرکزی به این منظور برگزیده بود، پیش آمد. به هنگام تنظیم نهایی اسناد، تغییراتی که کنگره در یک پاراگراف از سند مذکور به تصویب رساند، از قلم افتاد و متن اولیه مصوب کمیسیون بدون تغییر، به چاپ رسید. این اشتباه به صورت زیر تصحیح می شود: پاراگراف نادرست: "سازمان مای می کوشد از امکانات و فشارهای بین المللی در جهت مصالح دموکراسی و منافع کشور بهره گیرد. مادفا ع از منافع ملی ایران و مقابله با هر نوع توطئه خارجی علیه تمامیت مین مان را از اهم وظایف خود می شناسیم." پاراگراف صحیح و مصوب کنگره: "سازمان مای می کوشد از امکانات و فشارهای بین المللی در جهت مصالح دموکراسی و منافع ملی کشور بهره گیرد. مادفا ع از منافع ملی و مقابله با هر نوع تجارز خارجی علیه مین مان را از اهم وظایف خود می شناسیم."

دبیرخانه شورای مرکزی سازمان فدائیان خلق ایران (اکثریت)

عرفات سران رژیم اسلامی را عامل انفجار در بیت المقدس خواند

یاسر عرفات رهبر سازمان آزادی بخش فلسطین، در یک سخنرانی تند، سران حکومت اسلامی را عامل نا آرامی و اقدامات تروریستی در فلسطین و اسرائیل خواند. او که یک روز پس از انفجار بمب در اتوبوسی در بیت المقدس، طی یک سخنرانی در غزه، خطاب به سران رژیم اسلامی گفت: پول شما و نفت شما، حتی یک سانتی متر جا

برای شما در فلسطین باز نخواهد کرد. اوضمن محکوم کردن انفجار در بیت المقدس گفت: مسلمانان واقعی مردم را مورد حمله قرار نمی دهند و اسلام چنین فرمانی صادر نکرده است. عرفات افزود: دست هر کسی را که از خارج دستور و پول بگیرد، قطع خواهیم کرد؛ خواه او از ایران دستور گرفته باشد یا از هر کس دیگر.

متن کامل نامه ۱۰۷ نفره در محکومیت حمله به ..

کاهش نمی یابد. ما امضا کنندگان این نامه مصرأ از جناب عالی می خواهیم که با تمام قدرت و امکاناتی که دولت در اختیار دارد و بر مبنای میثاق موجود میان ملت و دولت (قانون اساسی) اقدامات لازم را برای ممانعت از تکرار چنین حوادثی و نیز برخورد قاطع قانونی با متجاوزین به حقوق مردم مبدول دارید.

۱۳۷۴/۴/۲۷

حسین آبدیان - دکتر سید هاشم آقا جری - مهندس مسعود آقایی - مهندس محسن آرمین - حسین اسکندری - خمید ایمن - اسماعیلی - حسین اعتمادی - عبدالرضا افتخاری - محمد امامی - محمد علی اکبری - کورش امیری - قیصر امین پور - عمادالدین باقی - دکتر محمد تقی بانکی - مهندس مجتبی بدیعی - علی پروچردی - اسماعیل بلوری - حسین بابا ناصر یلنگی - سعید پورعزیزی - عباس پورازهری - مهندس مهدی تابشیان - سید مصطفی تاج زاده - مصطفی تبریزی - محمد ترکمان - دکتر غلامعلی نوسلی - دکتر جلال توکلیان - مرتضی تهامی - رضا تهرانی - سید عبدالرحمن حجت زاده - عبدالرزاق حسامی - فرید حسیبی - دکتر سید محمود حسیبی - حمید حقانی - محمد علی حقیقی - مهدی خانیکی - دکتر عزت الله رادمش - احمد رجب زاده - سید مصطفی رخ صفت - علی رضا قلی - جلیل رضایی - محمد جواد رضایی - محمد ربیحانی - مهناز رئیس زاده - محمد جواد زایی - دکتر غلامحسین زرگری نژاد - محسن سازگار - سعید سبزیان - دکتر محمد ستاری فر - دکتر ابراهیم سلطانی - ابوالحسن مجتهد سلیمانی - داود سلیمانی - قهرمان سلیمانی - مهندس سید مجتبی شبیری - دکتر حمیدرضا برادران شرکت - شهلا شرکت - ماشاء الله شمس البرزین - سعید شیرکوند - احمد شیشه کران - محمود دسارمی - جهانگیر صالح پور - مهندس بهروز صحابه - بیژن عبد الخربسی - مهندس عباس عیدی.

فیض الله عرب سرخی - محمود عسگری - علی رضا علوی تبار - دکتر ایرج فاضل - مقصد فرستخواه - علی اصغر فرامرزیان - دکتر فتح الله فرهادی - حسین قاضیان - محمد رضا قزوینی - عزت الله فتواتی - مجتبی کاشانی - عبدالله غلامرضا کاشی - عبدالرحیم گرگه آبادی - اکبر گنجی - جواد مظفر - مهندس حسین مفید - فرهاد مومنی - دکتر علیرضا محسنی تبریزی - دکتر محمد میرزایی - مهندس محمد محمودی - علیرضا محمودنیا - مختار مختاری - دکتر حسین میانداری - مهندس وحید میرزاده - الله کرم میرزایی - میرمنتهایی - محمد رضا ناجیان - علیرضا ناصری - اسماعیل نامور - دکتر احمد نراقی - حمیدرضا نواب پور - حسینعلی نوردی - کامبیز نوروزی - دکتر حمید وحید - دکتر ناصر هادیان - سید محمد هاشمی - علی بیحایی - رونوشت: دفتر مقام معظم رهبری، ریاست محترم قوه قضاییه، ریاست محترم مجلس شورای اسلامی، کلیه مطبوعات

حمله حزب الله به سخنرانی سروس و انتشار نامه ۱۰۷ نفره، بازتاب گسترده ای به ویژه در میان نیروهای هوادار حکومت یافت. روزنامه های وابسته به جناح حاکم، رسالت و کیهان، خبر دادند پس از اینکه سروس از پاسخ دادن به سوالات دانشجویان خودداری کرد، جلسه سخنرانی او متشنج شده است. سروس در نامه ای به روزنامه کیهان، این ادعا را رد کرد و جریان حمله به سخنرانی خود را چنین توضیح داد:

در مورد تشنج در جلسه سخنرانی اینجانب در اصفهان، جنین القا شده بود که گویا انویگران محق بوده اند و چون پاسخ به سوالات منطقی خود را نیاافته اند، دست به اختلال و تظاول برده اند. کسانی که در جلسه حاضر بودند (که عددشان از یک هزار نفر در می گذرد) همه شاهد بودند که انویگران، که مخلوطی از طلاب و دانشجویان

تحریک شده بودند. قبل از آغاز جلسه با شکستن شیشه وارد جلسه شدند و قبل از شروع سخنرانی اینجانب، بدون طرح هیچگونه سؤالی، به شعار دادن پرداختند و عاقبت هم سخنرانی را ناتمام گذاشتند و به سوی من حمله ور شدند و علاوه بر پرتاب سنگ و کفش و... پیراهن مرا نیز پاره کردند. سروس در پایان نامه خود نوشته است:

من اینک نه در غم خویشم که بر انحطاط اخلاقی قومی اندوه می برم که چون ندای حق جمعی از نیک خواهان این میزوبوم را در استیغای حق مظلومی می شنوند، به جای آنکه با آن موافقت کنند، در خاموش کردن آن می کوشند.

انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه اصفهان و علوم پزشکی اصفهان نیز با صدور اطلاعیه ای از سروس حمایت کرد و نوشت، او باش از سوی یکی از مراکز فرهنگی شهر اصفهان تحریک و بسیج شده بودند.

از سوی دیگر به گزارش روزنامه ایران، عبدالکریم سروس در مصاحبه با روزنامه ملت چاپ استانبول، گفته است: "من مصوبیت ندارم، با مشکلات و محدودیت هایی مواجه هستم." سروس در پاسخ به سوال خبرنگار که پرسیده است: آیا شما می توانید آزادانه مسافرت کنید، گفته است: "روزنامه های ایران، اکنون علیه من جوسازی می کنند و ادعا دارند که من در سفر اخیرم به آلمان، با سیاستمداران این کشور در یک جلسه مخفی شرکت کرده ام. این موضوع می تواند بهانه ای برای جلوگیری از سفرهای آینده من باشد. اکنون می توانم آزادانه سفر کنم ولی نمی دانم در آینده چه خواهد شد."

علیرغم آنکه نامه ۱۰۷ نفره خطاب به رهبر جهانی است، و وی دولت مسئول اجرای قانون اساسی و دفاع از حرمت و آزادی اشخاص شناخته شده اند، دولت رفتن جانی و شخص او تاکنون هیچ گونه واکنش و پاسخی به این نامه نداشته اند.

علیرغم مخالفت آشکار آمریکا جمهوری اسلامی و آفریقای جنوبی قرارداد نفتی امضا کردند

علی اکبر ولایتی وزیر خارجه رژیم، هفته گذشته عازم سه کشور جنوبی آفریقا شد. وی در این سفر از آفریقای جنوبی، زیمبابوه و موزامبیک دیدار کرد. رسانه های گروهی جمهوری اسلامی در شرایطی که انزوای سیاسی رژیم در صحنه بین المللی هرروزه افزایش می یابد، این سفر را بسیار موفقیت آمیز و دارای دستاوردهای فراوان دانستند. ولایتی در آغاز سفرش وارد کیپ تاون شد و با آلنرود انزو وزیر خارجه، پیک بوئا وزیر انرژی و معدن، دکلرک معاون رئیس جمهور و تلسون ماندلا رئیس جمهور این کشور ملاقات کرد. ساعاتی پس از ورود ولایتی به آفریقای جنوبی سخنگوی کاخ سفید واشنگتن ناراضی دولت خود را از این سفر اعلام کرد و نماینده ای از جانب دولت آمریکا عازم کیپ تاون شد تا باریگر از این کشور بخواند

ندارد که آفریقای جنوبی آنرا قبول نماید، به دولت آمریکا پاسخ منفی دادند.

جمهوری اسلامی تمایل داشت که روزانه ۳۰۰ هزار بشکه نفت ایران را به آفریقای جنوبی بفروشد و از امکانات ذخیره سازی نفت این کشور برای ذخیره ی مازاد نفت تولیدی ایران نسبت به صادرات که بر اثر تحریم نفتی اعلام شده ی حکومت آمریکا حداقل روزی ۲۰۰ هزار بشکه می باشد، استفاده نماید.

آفریقای جنوبی موافقت کرده است که منابع خود را برای ذخیره کردن ۱۵ میلیون بشکه نفت در اختیار ایران بگذارد.

دو کشور توافق کرده اند که یک کمیسیون مشترک بقصد تنظیم همکاری در زمینه ی نفت، تکنولوژی، کشاورزی و صنعت و معدن تشکیل شود.

که به تحریم خرید نفت ایران بپیوندد. با این همه رهبران آفریقای جنوبی تا کنون بر اینکه گسترش ارتباط اقتصادی با ایران را به نفع مردم کشورشان می دانند و همچنین با این استدلال که هنگامی که هیچیک از کشورهای اروپایی از طرح کلینتون حمایت نکرده اند، دلیلی

اعتراض ایران به مزاحمت ناوگان آمریکا

وزارت خارجه ایران به مزاحمت ناوگان دریایی آمریکا در خلیج فارس اعتراض کرد. دفتر حفاظت منافع ایران در واشنگتن، تسلیم دونا مه به سفارت پاکستان، حافظ منافع ایران در آمریکا، از این سفارت خواست، اعتراض کتبی ایران را به آگاهی وزارت خارجه آمریکا برساند. کمال خرازی، نماینده دائمی ایران در سازمان ملل متحد، نامه های یاد شده را به دبیر کل سازمان ملل متحد ارسال داشت و خواستار انتشار آن ها به مناسبت سند شورای امنیت گردید.

در این نامه ها به شش مورد از مزاحمت های ناوگان دریایی و هلی کوپترهای نظامی آمریکا، در فاصله اول شهریور ماه تا یازدهم آذرماه سال گذشته، در آب های ساحلی ایران در خلیج فارس، اشاره شده است.

خبرهای کوتاه

پرونده احزاب در وزارت کشور گم شد!

در تهران شایع است که فایل پرونده های احزاب در وزارت کشور گم شده و احتمالاً به سرفوت رفته است. پرونده های مفقود شده مربوط به احزاب، سازمان ها، گروه ها و انجمن های است که با تایید کمیسیون ماده ۱۰ قانون احزاب، از سوی وزارت کشور مجوز فعالیت قانونی دریافت کرده اند. نشریه عصر ما که این خبر را منتشر کرده، از وزارت کشور خواسته است با توجه به اهمیت ویژه موضوع، درستی و یا نادرستی این خبر را به اطلاع عموم برساند.

ترکیه ۹ هزار ایرانی را بازگردانده است

روزنامه سیاه بیاض چاپ ترکیه، خبر داده است که دولت ترکیه ظرف سه سال هشت هزار و هفتصد تن از مخالفان جمهوری اسلامی را به مقامات امنیتی حکومت ایران تحویل داده است. جمهوری اسلامی نیز یک هزار و دویست و سی تن از مخالفان ترکیه را تحویل دولت آنکارا داده است. به نوشته این روزنامه: وزارت کشور ترکیه اسامی ایرانیان مخالف را به سفارت جمهوری اسلامی در آنکارا داده و سپس آنها را به ایران تسلیم می کند. بر اساس آمار رسمی جمهوری اسلامی، در حال حاضر چهار هزار و ۱۲۳۴ ایرانی در ترکیه اقامت دارند.

توقیف پیام دانشجو غیر قانونی بوده است

احمد پورنجانی، عضو هیئت منصفه مطبوعات کشور، توقیف نشریه پیام دانشجوی بسیجی را غیر قانونی خواند و گفت توقیف این نشریه از حدود اختیارات هیئت نظارت بر مطبوعات خارج است. وی گفت دلیل هیئت مذکور این است که این نشریه به اشخاص حقیقی و حقوقی توهین کرده است. به گفته وی این افراد می توانند برای نشریه جوابیه بنویسند و در صورت چاپ نشدن آن، شکایت کنند. پورنجانی گفت: بر اساس شکایت اشخاص حقیقی و حقوقی، تنها یک شماره نشریه باید توقیف شود. نشریه پیام دانشجو به دنبال افشای نقش محسن رفیق دوست در اختلاس بزرگ بانک صادرات، از سوی وزارت ارشاد توقیف شد.

علت استعفای کنی از قول ناطق نوری

ناطق نوری در یک جلسه سخنرانی پیرامون دلایل استعفای آیت الله مهدوی کنی از ریاست جامعه روحانیت مبارز گفت: با توجه به اینکه جامعه روحانیت تشکیلاتی است و به سمت تحزب و تشکیلاتی اداره شدن پیش می رود. آقای کنی این را نمی پذیرفت. وی افزود: در جلسه اعضای تصمیم گرفته شد که از ایشان خواسته شود استعفای خود را پس بگیرد و در صورت امکان به خواسته ایشان عمل شود. اکنون که نزدیک به دو ماه از استعفای مهدوی کنی می گذرد، نه او استعفای خود را پس گرفته است و نه خواسته وی عملی شده است.

جنتی: وصیت نامه خمینی بالاتر از قانون است

احمد جنتی، امام جمعه موقت تهران، در نماز جمعه هفته گذشته در تهران گفت که وصیت نامه خمینی بالاتر از قانون اساسی و سایر قوانین است و مسئولین در درجه اول باید به آن عمل کنند. وی مدعی شد که این وصیت نامه در حد کلام خدا است.

آغاز حفاری چاه نفت ایران در دریای خزر

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی یک گروه از متخصصین اکتشاف نفت جمهوری آذربایجان برای آغاز عملیات حفاری چاه نفت در سواحل ایران در دریای خزر عازم ایران شدند. این گروه قرار است کار حفاری چاه ۴۵۰ متری را در حوزه ی نفتی مهیاب ۱ دریای خزر آغاز کنند. بر اساس قرارداد منعقد شده بین شرکت دولتی نفت جمهوری آذربایجان و شرکت ملی نفت ایران، عملیات حفاری در این چاه طی ۱۴ ماه پایان خواهد یافت. هزینه ی حفاری این چاه نفت ۱۴/۵ میلیارد دلار برآورد شده است.

هاشمی معاون رئیس جمهور در امور اجرایی شد

هاشمی رفسنجانی برادرش محمد هاشمی را به سمت معاون خود در امور اجرایی منصوب کرد. این انتصاب بدنبال استعفای مسعود روغنی زنجانی از ریاست سازمان برنامه و بودجه و تعیین حمید میرزاده معاون سابق رئیس جمهوری در امور اجرایی به این سمت انجام گرفت. محمد هاشمی قبل از این انتصاب معاون وزیر امور خارجه بود و پیش از آن ۱۲ سال مدیریت راد بو تلویزیون را بر عهده داشت.

فروش و انتقال ارز به دانشجویان غیر بورسیه ای

طی بحثنامه ای از طرف بانک مرکزی دستور العمل جگونگی فروش و انتقال ارز هزینه های تحصیلی دانشجویان ایرانی آزاد شاغل به تحصیل در خارج از کشور برای مقاطع تحصیلی فوق لیسانس و بالاتر اعلام شد. بر اساس این بحثنامه فروش ارز به دانشجویان با نرخ صادراتی و بر اساس یک جدول ضمیمه که میزان مقرری راد کشورهای مختلف معین می کند بعد از ارائه ی مدارک لازم صورت می گیرد. دانشجویان واحد شرایط دریافت ارز در صورت حضور در ایران، به هنگام مراجعه به کشور محل تحصیل خود می توانند با ارائه ی گذرنامه معتبر و بلیت مسافرت مقرری خود را بصورت نقد دریافت کنند.

محسن رفیق دوست از مجازات گریخت

بقیه از صفحه ۱

شد. این دزدی بزرگ فرار بوده است برای همیشه پنهان نگاه داشته شود. اما رقابت با سند های رقیب در حکومت، موضوع را به مجلس کشاند و آن را افشاء کرد.

دادگاه تحت فشار همان محافل قدرتمندی که دو سال اختلاس را پنهان نگاه داشتند، که به ای پیش رفت که حامیان و عوامل اصلی و پشت پرده این ماجرا، ناشناخته باقی بمانند. اما کمتر کسی است باور کند که بزرگترین اختلاس تاریخ ایران با رقم نجومی ۱۲۳ میلیارد تومان، تنها توسط دو فرد هیچ کاره و یک مأمور بانک صورت گرفته باشد و عوامل مهم حکومتی، در آن نقشی نداشته باشند!

افشای اختلاس های تازه

همزمان با برگزاری دادگاه اختلاس بانک صادرات، دادگاه رسیدگی به چندین پرونده مشابه دیگر نیز تشکیل شد. از جمله این محاکمات، اختلاس ۷۰۰ میلیون تومانی در بانک سپه و اختلاس ۴۲۰ میلیون تومانی در آموزش و پرورش تهران بود.

هفته گذشته همچنین فاش شد که در شهرداری منطقه ۱۰ تهران نیز یک اختلاس بزرگ چند میلیارد تومانی صورت گرفته است. این اختلاس مربوط به پروژه تعریض حیاتیات نواب تهران بوده است شهرداری منطقه ۱۰ به نام مشارکت مردم در این طرح، میلیون ها تومان از آنان اخذ کرده است. به گفته مقامات انتظامی شهرداری منطقه ۱۰، قائم مقام این شهرداری و ۱۵ تن از کارمندان شهرداری منطقه ۱۰ تهران و ۲۱ پیمانکار و واسطه های آنان دستگیر شده اند. یک مقام قضایی نیز گفت در رابطه با این دزدی ۱۸ نفر از مقامات و کارکنان شهرداری دستگیر شده اند. شهرداری تهران ضمن اعلام این موضوع که ماجرای فوق اختلاس نبوده، بلکه رسوه خواری بوده است، اعلام کرد که این پروژه ادامه خواهد یافت.

بسیاری از مردم میلیون ها تومان در این پروژه سرمایه گذاری کرده اند و بیم دارند که سرمایه هایشان از بین می آید. گفته می شود که خامنه ای، رفسنجانی و وزیر اطلاعات از جمله کسانی بوده اند که از آغاز در جریان این اختلاس قرار داشته اند و به دستور آنان، این اختلاس بزرگ نزدیک به دو سال پنهان نگاه داشته

فلائی و از آن جا با شما تماس گرفته می شود. مدیر عامل بانک صادرات سپس گفت: اسم آقای مرتضی رفیق دوست از اولین لحظات در پرونده های ما مطرح است.

هفته نامه پیام دانشجوی بسیجی، در ۲۷ تیرماه، آخرین شماره پیش از توقیف این نشریه، نامه ای را به چاپ رساند که ارتباط محسن رفیق دوست با فاضل خداداد، عملاً از اختلاس را نشان می داد. مطابق این نامه، به تاریخ ۴ بهمن ماه سال ۷۱، محسن رفیق دوست دستور داده است که یک ماشین رولز رویس به قیمت ۳۰۰ میلیون ریال به شخصی به نام بهروز خدایاری فروخته شود. معاونت اموال و دارایی های بنیاد مستضعفان به وی اطلاع داده است که دو دستگاه اتومبیل رولز رویس موجود به بهروز خدایاری فروخته شده است، اما ارزش رسمی هر یک از آن ها ۴۰۰ میلیون ریال است. این معاونت از رفیق دوست کسب تکلیف کرده است و محسن رفیق دوست در حاشیه نامه فوق نوشته است: تا همان ۳۰۰ میلیون ریال موافقت می شود. بهروز خدایاری کارمند فاضل خداداد است و در جریان اختلاس شرکت داشته و در دادگاه محاکمه می شده است!

روزنامه سلام نیز با چاپ یادداشتی، تازیبی خود از احکام دادگاه را بیان داشت و به طور غیر مستقیم به نقش محسن رفیق دوست در اختلاس اشاره کرد. سلام نوشت: فاضل خداداد اعتبار انجام چنین فساد رانداشته است و اعتبار انجام چنین اختلاس کلانی ناشی از نام رفیق دوست ها بوده است. همین روزنامه به موارد متعددی از روابط مالی خداداد با نمایندگان بنیاد مستضعفان در خارج کشور اشاره کرده است.

علیرغم همه این شواهد، که حاکی از دخالت محسن رفیق دوست در اختلاس بزرگ بانک صادرات است، دادگاه در مورد نقش او کاملاً سکوت کرد. قابل پیش بینی است که انگشت گذاشتن بر نقش محسن رفیق دوست در این ماجرا، برای مقامات مهم تری از حکومت را به میان می آورد. گفته می شود که خامنه ای، رفسنجانی و وزیر اطلاعات از جمله کسانی بوده اند که از آغاز در جریان این اختلاس قرار داشته اند و به دستور آنان، این اختلاس بزرگ نزدیک به دو سال پنهان نگاه داشته

است. متهمان، حتی مرتضی رفیق دوست برادر وی، این ادعا را رد کردند. مرتضی رفیق دوست در دفاعیاتش گفت: به سفارش آقای بختیاری رفیق خدمت حاج محسن آقا، اصلاری به ایشان نداشت که ایشان یک کمیسیون کنند و ما این حساب را بر کنیم که آن جا رفیق و این پول توسط آقای خداداد گرفته شد و حساب تسویه شد. فاضل خداداد هم در این مورد گفت: روزی که ما رفیق هیچ موقع ما را دعوا نکردند. رفیق بالا حتی بعد از ظهر حاج مرتضی، تا آنجا که بادم است، گفتند پشت چکی که از من گرفته بودند حاج محسن آقا امضاء کردند و دادند به آقای فائیان، که آن ۱۵۰ میلیون تومان را از ایشان گرفتیم. سرنوشت این چک در دادگاه معلوم نشد. نماینده بانک نیز از فشارهای پشت پرده، تلفن ها و توصیه ها در مورد مرتضی رفیق دوست سخن گفت و اعلام کرد که از نظریات او متهم اصلی است و نفوذ برادرش را در این جهت به کار گرفته است.

دروغ های بزرگ

محسن رفیق دوست در نامه ای که به روزنامه رسالت نوشت، مدعی شد که تا اوایل سال ۱۷۳ از شرکت برادرش در ماجرای اختلاس خبر نداشته است. او نوشت: به شهادت آقای سیف، مدیر عامل بانک صادرات، تا اوایل سال ۷۳ نمی دانستم که برادرم نیز در این ماجرا دخالت داشته است. دو هفته بعد، آقای سیف مدیر عامل بانک صادرات در دادگاه فاش ساخت که محسن رفیق دوست از نخستین لحظات افشای ماجرا در جریان آن، و از جمله دخالت برادرش در این اختلاس، قرار داشته است. سیف در دادگاه گفت: در روز ۱۴ بهمن ۷۱ همزمان با ورود بنده به بانک مواجه شدم با آقای حاج محسن رفیق دوست که از ملاقات ایشان تعجب کردم. در اتاق من مفصل تر صحبت کردیم و ایشان توضیح دادند که در شب قبل رئیس، معاون و کارمند شعبه و آقای مرتضی رفیق دوست مراجعه ای داشتند خدمت ایشان و مطلب را مطرح کردند و ایشان خیلی از این بابت تعجب کرده بودند و وقتی به عظمت مطلب وقوف پیدا کرده بودند، آقایان را روانه می کنند و می گویند من فردا صبح می روم دفتر

این دزدی بزرگ، بسیاری از سوالات را بی پاسخ گذاشت و حقایق بسیاری در پشت پرده ماند. در حکم دادگاه تنها از ۵ نفر به عنوان کسانی که این اختلاس را صورت داده اند نام برده شده است، اما متهمین در جریان دادگاه به حقایق دیگری نیز اشاره کردند. مرتضی رفیق دوست در دفاعیات خود به طور آشکارا از تبانی بانک صادرات با فاضل خداداد نام برد و از جمله گفت که حتی پس از افشای شدن ماجرای اختلاس نیز، بانک با خداداد همکاری نزدیک داشته و به او وام های کلان داده است. در دادگاه فاش شد که مدت ها پس از روشن شدن اختلاس، عوامل آن هم چنان در پشت های خود باقی مانده اند. اختلاس روز ۱۴ بهمن ۷۱ به مقامات اطلاع داده شده است.

ابوطالب ابراهیمی کارمند شعبه و یکی از عوامل اختلاس، در پاسخ به سخنان مدیر عامل بانک صادرات که مدعی شد پس از آن تاریخ ابراهیمی را جایجا کرده و از حق امضاء محروم ساخته بودند، فاش ساخت که در فروردین ۱۳۷۲ دو میلیون و پانصد هزار تومان دیگر برای فاضل خداداد چک بانکی صادر کرده است.

محسن رفیق دوست

عامل پشت پرده ماجرا

در جریان رسیدگی به پرونده، بارها نام محسن رفیق دوست رئیس سیاد مستضعفین به میان آمد و متهمین فاش کردند که از جمله یک چک ۱۶۵ میلیون تومانی از او گرفته اند. محسن رفیق دوست به عنوان مطلع در دادگاه حضور یافت و پیرامون این اختلاس توضیحاتی داد. همزمان با جریان کار دادگاه، علی خامنه ای در یک اقدام آشکارا حمایت جویانه، محسن رفیق دوست را مجدداً به ریاست بنیاد مستضعفان و عضویت هیئت امنا آن منصوب کرد.

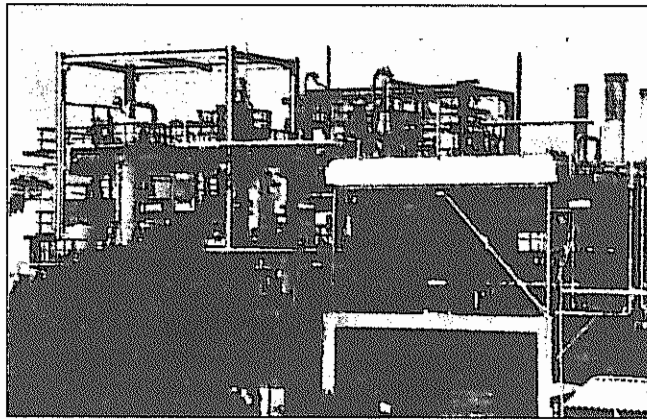
رفیق دوست در جلسه پنجم دادگاه حضور یافت و مکرر گونه رابطه ای با اختلاس کنندگان شد. وی حتی دادن چک ۱۶۵ میلیون تومانی به برادرش و فاضل خداداد را تکذیب کرد و گفت که آن ها را از دفتر کارش بیرون کرده است و تمام تلاشش در جهت بازگرداندن اموال اختلاس شده به بیت المال بوده

برای پیدا کردن مشتری

دولت نفت را با تخفیف می فروشد

● فروش ارز نفت از سوی جمهوری اسلامی یکی از عوامل مؤثر در سقوط بهای نفت در بازارهای جهان است

● بهای نفت که در بهار امسال ۱۸ دلار برای هر بشکه بود، در هفته های اخیر به حدود ۱۴ دلار رسیده است

تاسیسات نفتی ایران قادر به انبار کردن نفت بدون مشتری نیستند

۲۵ درصد از تولید روزانه نفت ایران که توسط شرکت های آمریکایی خریداری و در سطح دنیا به فروش می رسد. پس از اعلام تحریم بازرگانی آمریکا علیه ایران، بدون خریدار مانده است. دولت جمهوری اسلامی با هدف پیدا کردن مشتری برای این میزان نفت است، با تخفیف وزیر قیمت روز، آنرا به خریداران می فروشد. با این همه وزارت نفت تاکنون نتوانسته است مشتریان جایگزین برای میزان نفتی که روی دست شرکت ملی نفت ایران باقی مانده، پیدا کند.

در هفته های پس از آغاز تحریم اقتصادی آمریکا، روزنامه های وابسته به حکومت اسلامی بارها با خوشحالی نوشتند که کشورهایی چون ژاپن و کره جنوبی خرید نفت خود از ایران را افزایش داده اند. اما واقعیت نه تنها چنین نبوده، بلکه همین روزنامه ها در هفته های اخیر "شایعاتی" را تکذیب می کنند که درباره کاهش خرید نفت ایران از سوی ژاپن و کره جنوبی بر سر زبانهاست.

فروش نفت به بهای پایین تر از نرخ روز توسط شرکت ملی نفت ایران که برای آب کردن نفت بدون خریدار صورت می گیرد، یکی از عوامل مؤثر در سقوط قیمت نفت در بازارهای جهان طی چند ماه اخیر بوده است. نفت خلیج فارس که در بهار امسال تا سطح ۱۸ دلار در هر بشکه رسیده بود، در سه ماه گذشته مرتباً روبه سقوط بوده و در هفته های اخیر به حدود ۱۴ دلار رسیده است. در حالیکه، در این مدت تقاضا برای

زیر فشار کارگران اعتصابی کارخانه چوب اسالم به مالکیت دولت برگشت

خواسته های کارگران اعتصابی بوده است و از طریق نمایندگان آنان مطرح شده است. این نمایندگان گفته اند که حقوق کارگران این کارخانه از اسفند ماه سال پیش تا به حال پرداخت نشده است. اعتصاب کارگران با قول های مساعد مبنی بر انجام خواسته های آنان پایان یافت.

همین روزنامه خبر داد که کارگران کارخانه "ایران پاپروس" واقع در شهر صنعتی ساوه نیز با خواست مشابهی دست به اعتراض زده اند. کارگران با تجمع در مقابل اداره کار و امور اجتماعی شهرستان ساوه، خواهان دریافت حقوق معوقه خود شده اند. مقدمات واگذاری این کارخانه نیز به بخش خصوصی انجام شده است و کارگران تا به حال چندین بار نسبت به این موضوع اعتراض کرده اند.

از سوی دیگر، روزنامه "کارو کارگر" خبر داد که شرکت وابسته به گروه صنعتی ملی، به ایروانی، از سرمایه داران معروف دوران شاه، واگذار شده است. مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی مجلس، در گفتگویی با خبرنگار این روزنامه، ضمن اعلام خسرفوق، از واگذاری کارخانه های دولتی به سرمایه داران فراری انتقاد کرد و گفت: "امروز قانون نحوه واگذاری سهام به کارگران و انبارگران نادیده گرفته می شود و برخی افراد با سوء استفاده از این قانون، برخی کارخانجات را به سرمایه داران فراری واگذار می کنند. وی افزود: این سرمایه داران اقدام به گرفتن وام از بانک ها می کنند و این پولها را تنها وارد جریان تولید نشده است، بلکه در راه های دیگر مصرف می شود." مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی مجلس افزود: بسیاری از کارگران توسط ایرواتی و عوامل وی به زندان افتاده اند.

کارگران کارخانه هایی که دولت به بخش خصوصی فروخته است، به شدت از وضعیت خود و مدیریت این کارخانه ها ناراضی هستند. به گفته کارگران، مالکینی که کارخانه ها را از دولت می خرند، فقط به فکر سودهای فوری هستند و حتی از فروختن ماشین آلات و تجهیزات گرانقدر کارخانه ها نیز خودداری نمی کنند. در بسیاری از کارخانه هایی که به بخش خصوصی واگذار شده است، حقوق و مزایای کارگران ماه ها است که پرداخت نشده است و کارگران گروه گروه اخراج می شوند. ناراضی کارگران کارخانه های بخش خصوصی تا کنون به اعتراضات بسیاری از سوی آنان منجر شده است.

یکی از آخرین نمونه ها در این مورد، اعتراض کارگران کارخانه چوب اسالم است، که خیر آن در شماره گذشته نشریه "کار درج شد. به دنبال پایان این اعتصاب، هفته نامه کیهان هوایی خبر داد که سازمان صنایع ملی ایران، قرارداد فروش این کارخانه، به بخش خصوصی را لغو کرده است. کارخانه چوب اسالم چندی پیش به قیمت ۶۸۰ میلیون تومان و به صورت نسیه، به یکی از سرمایه داران فروخته شد. مالک تازه اقدام به فروش لوازم و تجهیزات کارخانه کرد و این اقدام وی اعتراض کارگران را به دنبال آورد. کارگران چوب اسالم که بیش از ۵۰۰ نفر هستند، دو هفته پیش دست به اعتصاب زدند. کارگران دلیل اعتصاب را اقدامات مدیریت کارخانه و از جمله تعیین چندین ماه حقوق و دستمزد خود ذکر کردند. به دنبال این اعتصاب، یک مقام فرمانداری تالش اعلام کرد که سازمان صنایع ملی ایران، قرارداد فروش کارخانه به بخش خصوصی را به طوریکه جانانه لغو کرده است. به نوشته روزنامه "ایران" بازگرداندن کارخانه به مالکیت دولت، یکی از

دهها مشتری اعم از دلال و شرکت های بزرگ نفتی مترصد چنین فرصتی هستند. این مقام وزارت نفت معتقد است: از زمان اعلام تحریم آمریکا تاکنون فقط برای ۲۰۰ هزار بشکه از نفت ایران بازاریابی شده است. درباره کاهش خرید نفت ایران از سوی ژاپن و کره جنوبی وی می گوید این دو کشور هیچ تغییری در سیاست خرید نفت از ایران نداده اند. همانطور که پیشتر گفته شد روزنامه های وابسته به حکومت قبلاً نوشته بودند که در پی تحریم خرید نفت ایران از سوی آمریکا، ژاپن و کره جنوبی بر میزان خرید نفت از ایران افزوده اند.

اجاره انبار و تحویل نفت در ازای بدهی ها

برغم کوششهای زیاد از جمله عرضه زیر قیمت نفت، مسئولین نفتی جمهوری اسلامی هنوز نتوانسته اند برای بخش بزرگی از نفت بدون خریدار خود مشتری بیابند. از اینرو وزارت نفت ایران اقدام به اجاره انبار برای ذخیره سازی نفت اضافی کرده است. این اقدامات تاکنون نتوانسته است مشکل نفت بدون مشتری را حل کند. وزارت نفت ایران با اجاره انبارها به شرکت های خصوصی و دولتی اقدام کرده است. به عبارتی کشور به روسیه واسطه ی فروش بخشی از نفت ایران شده است. اما پول آن به حساب دولت روسیه در ازای مطالبات آن کشور از دولت جمهوری اسلامی ریخته می شود. طلب های دولت روسیه عموماً مربوط به خرید های تسلیحاتی دولت تهران از روسیه و نیز اخیراً هزینه های مربوط به قرارداد تکمیل نیروگاه هسته ای بوشهر است.

یک میلیارد وام خارجی برای تلفن موبایل

بدکی با مشکل مواجه است، میزان خرید این میزان تلفن موبایل روشن نیست. روزنامه رسالت می افزاید: با احتساب بهره این وام، دولت باید یک میلیارد و دویست میلیون دلار پرداخت کند. رسالت می نویسد مجلس تاکنون ۱۴ طرح فاینانس تصویب کرده که هیچ یک از آنها در ارتباط با تلفن های موبایل نبوده است. رسالت نتیجه گرفته است که این تصمیم دولت دارای اشکال قانونی است.

به تصویب هیئت دولت، شرکت محاسبات ایران، برای توسعه تلفن های سیار (موبایل) تا پایان برنامه دوم، یک میلیارد دلار تلفن به صورت فاینانس خریداری خواهد کرد. روزنامه رسالت ضمن اعلام این تصمیم، آن را مورد انتقاد قرار داده و نوشته است: در شرایطی که کشور به دلیل مشکلات ارزی و بدهی های خارجی، حتی در زمینه پرداخت اربابه واحدهای تولیدی برای واردات مواد اولیه و قطعات

رکود در صادرات فرش ایران

صنعت فرش ایران بویژه صادرات آن، در پی سیاستهای جدید ارزی و بازرگانی دولت که از اوایل بهار امسال به اجرا گذاشته شد، دچار بحران و رکود جدی است. دولت در چهارچوب سیاستهای جدید خود، همه تجار و صادرکنندگان فرش را موظف به سپردن تعهد ارزی برای بازگرداندن تمامی ارز حاصل از صادرات و فروش آن به شبکه بانکی کشور، به ازای هر دلار ۳۰۰ تومان، در مدت تعیین شده نموده است.

تجار دست اندر کار صادرات فرش، نه به سپردن تعهد ارزی جهت بازگرداندن ارز تمایل دارند و نه ظاهراً امکان بازگرداندن آن در مدت زمان ۶ ماهه که در مقررات دولت معین شده را امکان پذیر می دانند. علاوه بر این تعیین نرخ ۳۰۰ تومان برای هر دلار نیز مورد رضایت آنها نیست. این واقعیت است که با آنچه حکومت اسلامی در طول دوره حاکمیت خود با اقتصاد ایران و ارزش ریال به هیچ روی در آن سطحی نیست که دولت تعیین کرده است. بنابراین بسیاری طبیعی است که در برابر این ارزشگذاری مقاومت شود. نتیجه این سیاست دولت آن

شده است که خود ضربه بزرگی بر صنعت فرش ایران است.

صادرات فرش ایران در میان افلام صادراتی کشور، علیرغم هبای دولت در زمینه گسترش افلام صادراتی، جایگاه نخست را دارد. در داخل کشور نیز بنا بر باره ای تخمین ها، نزدیک به ۱۵ میلیون نفر از جمعیت کشور (با احتساب مجموع خانواده) به طرق گوناگون از طریق

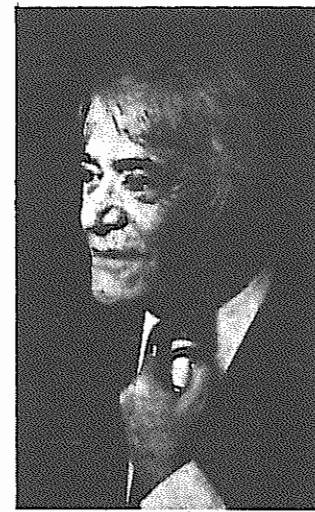
شده که صادرات فرش به حال رکود درآید و تولید و صادرات فرش در بلا تکلیفی بسربرد. چنین بحران و رکودی در صنعت فرش و صادرات آن، در بازار پر رقابت فرش در دنیا، برای صنعت فرش ایران بسیار زیانبار است و خطر آن را دارد که حداقل بخشی از بازار خود را از دست بدهد. هم اکنون در پی تحریم بازرگانی ایران از سوی آمریکا، فرش ایران از ورود به بازار این کشور محروم

یافته های اولین مرحله سرشماری عمومی صنعت و معدن

۲ میلیون و ۸۰۰ هزار و ۲۱۳ کارگاه بین یک تا ۵ کارگاه دارند. ۵۹ هزار و ۱۲۳ کارگاه بین ۶ تا ۹ کارگاه و ۷۹ هزار کارگاه دارای ۱۰ تا ۴۹ کارگر هستند. در میان کارگاه های صنعتی ۷۸۵۹۵ کارگاه در رشته تولید مواد غذایی و آشامیدنی، ۷۴۵۱۹ کارگاه در زمینه تولید محصولات فلزی و فابریکی به جز ماشین آلات و تجهیزات ۵۲۷۸۵ کارگاه در زمینه تولید بوساک به جز کفش، فعالیت دارند. مرحله دوم این سرشماری از ۲۰ شهر بورا آغاز می شود و تا پایان آذرماه ادامه خواهد یافت.

مطابق اولین مرحله سرشماری عمومی صنعت و معدن، تعداد ۲ میلیون و ۱۵۸ هزار و ۷۸۶ کارگاه فعال در کشور وجود دارد. نزدیک به ۴۰۳ هزار واحد از این کارگاه ها در بخش صنعت فعالیت دارند و ۱۲ هزار و ۴۰۰ کارخانه، بیش از ۵۰ کارگاه دارند. از کارگاه های موجود، یک میلیون و ۱۵۰ هزار و ۲۵۷ کارگاه (۵۳/۳ درصد) در بخش خدمات، ۴۰۲ هزار و ۹۹۲ کارگاه در بخش صنعت، ۱۰۶۷ هزار و ۶۹ کارگاه در بخش آموزش و ۴۵ هزار و ۵۳۰ کارگاه در بخش بهداشت و درمان فعالیت می کنند.

شبی با محمد قاضی سخنی پیرامون ترجمه و تاثیر آن در ادبیات ایران

شبی با محمد قاضی که به حکم پیشرفت در مسایل جهانی مترقی تر از زندگی ما است. هماهنگ سازیم.

ما برای آشنا شدن با این تمدن نو و با این فرهنگ علمی و صنعتی، و خلاصه برای آموختن دانش غرب تاکنون بسیاری از وسایل ممکن را آزموده و مورد استفاده قرار داده ایم. مثلاً از اروپا و آمریکا کارگر و متخصص و معلم آورده ایم و محصل به خارج یعنی مغرب زمین فرستاده ایم. و نیز به غربیان امکان داده ایم که در کشور ما مدرسی باز کنند و ما را بیشتر با فرهنگ و دانش خود آشنا سازند.

در ضمن، باید گفت که یکی از این وسایل بسیار مؤثر و مفید در تیل به هدف، فن ترجمه است که ما طبعاً از راه آن می توانیم مردم فارسی زبان را با آثار علمی و ادبی و فلسفی و فنی کشورهای پیشرفته ای اروپایی آشنا کنیم. تا نبر و نتیجه ای حاصل از وسیله ای اخیر یعنی از ترجمه، در صورتی که بر طبق اصول و قواعد درست و نمربختن انجام بگیرد و تلاش مترجمان وارد به کار صرف برگردان آثار مفید و آموزنده و ضروری بشود، آنقدر امید بخش است که نیاز به استفاده از وسایل دیگر را کمتر می کند، و حتی ممکن است مملکت را از استفاده از وسایل دیگری نیاز سازد.

برخی معتقدند که ما اصولاً در امر استفاده از این وسایل ضروری، و بویژه اروسینه ای اخیر یعنی از ترجمه، چندان و چنانکه باید تلاش و کوشش لازم را بجای آورده و اهمال نموده ایم. ما بجای اینکه برای استفاده از این وسیله ای بسیار مهم و راهنما - که مؤثرترین وسیله ای آشنایی با فرهنگ و دانش غرب است - راه درست و روشنی را بجای آورده و آن را تابع اصول و قواعد منظم و صحیحی بکنیم، آن را به امان تصادف و هوس مترجمان خود کامه و بدون مسئولیت رها کرده ایم، و در نتیجه، یا همگی شوروشوق و علاقه ای که به آگاهی از

دانش و هنر غرب داریم هنوز از آن به صورت وسیله ای درستی استفاده نکرده ایم. از هزاران کتاب سودمند و آموزنده که در چند صد سال اخیر در بیرون از کشور ما تألیف شده است بی خبر مانده ایم و در جهانی که روابط آن چنین توسعه یافته است که ما در حصار فقر علمی و هنری، حتی ادبی از دید داستان نویسی، محصور مانده ایم. مانده تنها فرهنگ غرب را جز به طرز ناقص نمی شناسیم. از آثار هنری همسایگان دور و نزدیک خود نیز مانند شعر چینی و حماسه ای هندی و عرفان بودایی و هنر ژاپنی و فلسفه ای یونانی و قانون رومی، غافل مانده ایم. برای گشودن این دریچه های لذت و ادراک گامی برداشته ایم و در کاغذی بی همتی در کار تحصیل علم و هنر و پرورداری از لذات معمولی فسادت پیشه کرده ایم.

مآسفانه بسیاری از مترجمان هستند که ایده و منظورشان در برداختن به این کار تنها تأمین حق الزحمه ای است که از این راه برای جبران کسری درآمد و تا اندازه ای هم برای کسب نام و شهرت عایدشان می شود. و لذا به تنها موضوع کتابی که به ترجمه آن می پردازند برایشان مطرح نیست، بلکه سعی هم می کنند که آن کتاب برای خوانندگان فارسی زبان بیشتر سرگرم کننده باشد نه آموزنده، و لذا بیشتر به ترجمه ای کتاب های صرفاً داستانی یا پلیسی می پردازند. لیکن باید دانست که نویسندگان انسان دوست و رویتفکر رسالتی برای ملت خود دارند که آن را وظیفه نوشته شان به همه ابلاغ می کنند، و آن رسالت پشتیبانی از آزادی و دموکراسی و حقوق انسانی و مبارزه با استبداد و خرافات و تلاش در راه روشن نمودن فکر و ذهن خوانندگان و آشنا نمودن ایشان با واقعیات زندگی است. مترجم باید انسان متعهدی باشد، یعنی بکوشد تنها به ترجمه ای کتاب هایی بپردازد که محتوی آن رسالت ها و آن آموزش ها باشند تا افراد ملت فارسی زبان خود را نیز با اصول پرگزیده ای انسانی یعنی آزادی و دموکراسی و مبارزه با زورگویی و استبداد و خرافات و موهومات آشنا سازد.

وظیفه ای دیگر مترجم مراعیت امانت در ترجمه است، بدین معنی که چیزی بر گفته ها و نوشته های نویسنده از خود نیفزاید و یا چیزی از آن کم نکند، و گرنه کار خود را به نحو درست و صادقانه ای انجام نداده است. و اگر هم به دلایلی موجه فصلی یا قسمتی از متن اصلی را حذف کند و در ترجمه نیارد باید با ذکر دلیل متذکر شود که چنین کاری کرده است. همچنین مترجم باید در

فالب ریزی عبارات فرنگی به فارسی درست نویسی و شیوایی متن فارسی را در نظر داشته باشد و در عین حفظ امانت، جملات فارسی را چنان درست و روان بنویسد که هر چه کمتر ممکن است. بوی ترجمه بدهد. و باز مسئله ای دیگری است که مترجم باید در رعایت آن کمال کوشش را به عمل آورد، و آن حفظ سبک و سیاق نویسنده است. نویسندگانانی هستند که شوخ طبع و بذله گویشترین بیان و طنز نویسند، و برخی دیگر خشک و جدی و عاری از شوخی و بذله گوئی، و مترجم باید در متن فارسی ترجمه، همان شوخ طبعی و ظرافت نویسی و یا همان خشکی و عبوسی نویسنده در کلام را نشان بدهد. ضمناً در ترجمه ای متون کهنسال که به سبک قدیم نوشته شده اند، مترجم باید به تناسب قدمت نوشته، سبک نگارشی را بکار ببرد که در زمان تألیف کتاب در کشور خودش معمول بوده است. کاری که من اگر جمل بر خود سنا بی نبودم، در ترجمه ای دن کیشوت و دکامرون و "تلماک" رعایت کرده ام. مآسفانه اغلب مترجمان بلند آوازه و کارما از رعایت این نکته ها غفلت ورزیده و انواع متن ها را با همان سبک و سیاق روزنامه ای و یا حذف قسمت ها یا افزایش شرح های بی بر متن اصلی آورده اند.

اما درباره ای تا تأثیر ترجمه در ادبیات فارسی امروزه باید گفت محسنین تا تأثیر مثبت آن را همانمایی در امر زمان نویسی و نگارش داستان های کوتاه است. چون برای سنی ما قبل در این زمینه ها تبحری نداشتیم و کتاب هایی به صورت رمان و یا داستان های کوتاه در زبان فارسی نادر بود. لیکن آشنایی با آثار ادبی و فرهنگی اروپایی و ترجمه در این زمینه ها، رمان نویسان و داستان سرایان متعددی در ادبیات فعلی ما بوجود آورده است. تنها تأثیر منفی ترجمه در ادبیات فعلی ما به عقیده ای من - هر چند اصرار ندارم بر اینکه این عقیده ای درستی باشد - رایج نمودن گونه ای بی سبب و بیاری از شعر به اصطلاح روز زبان فارسی است که اصلاً به دل نمی نشیند.

من در یک مصاحبه تشبیه زیبایی کردم و گفتم مترجم در کشور ما به منزله ای روزنه یا دریچه یا پنجره ای است که به روی باغ و فرهنگ و هنر مغرب زمین بازمی شود و از برای آن است که تماشاگران فارسی زبان ما از زیبایی منظره و عطر صفای دلگشای آن باغ لذت خواهند برد؛ چه خوب است که این روزنه یا پنجره همیشه به روی باغ های پر گل و میوه و دلگشا گشوده شود نه به روی علفزارهای خشک و بی حاصل...

مطالبی در باره ی ترجمه اکنون بیش از یکصد و پنجاه سال است که ما با تمدن مغرب زمین آشنایی پیدا کرده ایم و این تمدن به کشور ما رسوخ کرده است. بر اثر این آشنایی و این رسوخ ناخود آگاه، ما خواه ناخواه در صدد برآمده ایم تا شیوه و روش غربیان را در زندگی و در همه ای امور حیاتی بیاموزیم، و در نتیجه، زندگی خود را با زندگی آنان

علا محسنین بنان ار معروفترین آنها است. آهنگ ترانه های "دگر چه می خواهی"، "حالا چرا" و... که آنها را نیز بنان خواننده است از ساخته های محسنی می باشند. محسنی برای تعدادی از ترانه های معروف مرضیه و دلکش نیز آهنگ ساخته است.

برندگان جوایز ادبی نشریه "گردون"

اعلام شدند

ماهانمه گردون در شماره ۵۰ خود، اسامی برندگان "قلم زرین" امسال این نشریه را اعلام کرد. جوایز "قلم زرین"، به بهترین های هنری سال ۱۳۷۳، تعلق گرفته است.

در زمینه رمان نویسی، جایزه اول به اسماعیل فصیح، به خاطر نوشتن رمان "فرار فروهر" و جایزه دوم به فریده گلبی، به خاطر نوشتن کتاب "حکایت روزگار" تعلق گرفته است. در رشته داستان کوتاه، سه مجموعه داستان "چهار راه" نوشته غزاله علیزاده، "هیچکاک و آغا باجی" نوشته بهنام دبانی و "پوزلنگانی که با من دویدند" نوشته بیژن نجفی؛ جایزه بهترین شعر، به مجموعه شعر "روزانه ها" اثر بیژن جلالی تعلق گرفت. در نمایش نامه نویسی، هیچ نمایشنامه ای به عنوان مقام اول انتخاب نشد. نمایشنامه "معرکه در معرکه" نوشته داوود میرباقری به عنوان مقام دوم برگزیده شد. جایزه ویژه هیات داوران به خاطر مجموعه دستاوردهای فرهنگی و یک عمر تلاش از جمله نگارش داستان ها و تحقیقاتی که فرهنگ عامه و به خصوص تاریخ مدنی شهر تهران را ثبت کرده است، به جعفر شهری تعلق گرفت.

هیات داوران امسال جایزه نشریه ادبی گردون را گلبی امامی، سیمین بهیانی، ناصر زراعتی، محمد علی سپانلو، حمید سمندریان و ضیاء موحد تشکیل می دادند.

شماره نو "نگاه نو"

"نگاه نو" ماهنامه ای که به حسب گرانی، تورم و فشارهای مالی به صورت فصلنامه در تهران منتشر می شود، اخیراً شماره ۲۵ "مرداد ۱۳۷۴" خود را انتشار داده است. نوشتاری تحققی در باب دین و دولت در ترکیه (نادر انصاری)، "آیا قاتلان سرلشکر افشار طوس شکنجه شدند؟" (عبدالله برهان)، "سرگ شاه، اسطوره زندگی و... (مهدی کیوان)، "خانواده و فرهنگ دموکراتیک" (مهرداد درویش پور)، در ضرورت نهاقت دیگر (محمد رضا نیکفر)،

نشریه ای برای زنان

"مآزنان"، نشریه ای است که از اسفند ماه گذشته در خارج از کشور شروع به انتشار کرده است. در سرمقاله نخستین شماره این نشریه گفته شده است که این نشریه می خواهد نشانی از زنان ایرانی و مبارزات او باشد. در این سرمقاله همچنین آمده است: "جای یک نشریه که بازتاب دهنده زندگی زنان ایران، مشکلات و رنج ها و درد هایشان، مبارزه و ایستادگی آنان در برابر ارتجاع قرون وسطایی باشد، همواره خالی است. "مآزنان" تلاش و قدم هر چند کوچکی است در این راستا از طرفی مبارزه مآزنان برای دستیابی به حقوق حقه و آسانی خود، حد از مبارزات افشار مختلف جامعه و نیروهای

آدرس موقت "مآزنان" Bahadorwand Postfach.710119 50741Köln Germany

برنامه خوشنویسی کامپیوتری به بازار آمد

شرکت سینا که پیش از این یکی از کاملترین برنامه های فارسی کامپیوتری به نام "زنگار" را به بازار عرضه کرده بود، اینک دست به ابتکار دیگری زده و با استفاده از برنامه WINDOWS یک برنامه خوشنویسی ارائه کرده است. در این برنامه که "کلک" نام دارد پس از نایب مطلب بر روی صفحه کلید، کامپیوتر آن را به جای خط نسخ یا خط نستعلیق می نویسد. پس از این مرحله می توان با کمک نشانگر (موش) به سراغ هر کلمه متن رفت و آن را به اشکال مختلف و آن گونه که

زیباتر بنماید باز نویسی کرد. کریم امامی که علاوه بر کار مترجمی، از دست اندر کاران خیره بازار نشر و چاپ در ایران به شمار می رود، در مطلبی در ماهنامه "کلک" شماره ۶۰، درباره برنامه "خوشنویسی" کلک، پس از برشمردن مزایای این برنامه می نویسد: در خوشنویسی فوت دست و توانایی خطاط در کشش ها و گردش ها یکی از عوامل تعیین کننده است. دایره ذوق شما وقتی درست درمی آید که الف: استعداد خدادادی برای خوشنویسی داشته باشید و ب: هر روز مشق کنید و از

تمرین باز نا یستید. برنامه "کلک" زحمت مشق را از دوش استفاده کننده برمی دارد و از همان آغاز اجرا خط را با توانایی های یک استاد کار کشته در اختیار وی قرار می دهد.

باید باز آمدن "کلک" احتمالاً بازار خوشنویسان نیز از رونق خواهد افتاد و اگر آنها فراتر از آنچه که کامپیوتر ارائه می کند هنر و خلاقیتی از خود عرصه نکنند، معد نیست که دوران خوشنویسی بیره به عنوان یک هنر به با ن خود برسد.

رفیق بهروز خلیق، عضو شورای مرکزی سازمان، در گفتگوی "کار"

پیرامون کنگره چهارم و مصوبات آن

آنچه در زیر می خوانید، گفتگوی نشریه کار با رفیق بهروز خلیق، عضو شورای مرکزی سازمان فدائیان خلق ایران (اکثریت)، پیرامون کنگره چهارم سازمان و خط مشی سیاسی مصوب آن است. این گفتگوی منظور آشنایی بیشتر خوانندگان با نتایج کنگره چهارم سازمان صورت گرفته است. به همین منظور، دو مصاحبه، یادو تن دیگری از اعضای شورای مرکزی سازمان، در نظر گرفته شده است، که در شماره های آتی منتشر خواهد شد.

رفیق بهروز خلیق، مسئول کمیسیون سیاسی منتخب شورای پیشین برای تهیه قطعنامه سیاسی و اصلاح و تدقیق خط مشی سیاسی سازمان به منظور آرایه به کنگره، بود. وی در کنگره نیز مسئولیت کمیسیون خط مشی و قطعنامه سیاسی را بر عهده داشت.

می کرد که بیشترین حساسیت متوجه اوضاع سیاسی کشور گردد، ارزیابی دقیق از حرکات سیاسی و اعتراضات توده ای و از وضعیت حکومت ارائه شود و موضع سازمان نسبت به آنها روشن گردد.

شورای مرکزی قبل از کنگره به این موضوعات پرداخته و سندی را نیز تهیه و به کنگره ارائه کرده بود. گرچه این سند به عنوان مصوب کنگره انتشار یافت، اما نمایندگان نسبت به آن اظهار نظر نکردند.

بحث پیرامون سیمای چپ تحول یافته و مبانی تبیین هویت سازمان در دستور کار کنگره قرار نگرفت. در این باره نظر شما چیست؟

بخشی از نمایندگان پیشنهاد دادند که موضوع هویت سازمان در دستور کار کنگره قرار گیرد. اما به علت عدم پیشرفت بحث ها در این زمینه و به خاطر نبود سند کار شده، این پیشنهاد مورد تصویب قرار نگرفت. به نظر من پرداختن به موضوع هویت سازمان، ارائه سیمای روشن تر از آن امر ضروری است در کنگره دوم سندی در این زمینه تصویب شد که تا حدودی سیمای سازمان را بعد از تحولات چپ در سطح بین المللی و ملی روشن می ساخت. ولی این سند به تمام مسائل مطروحه پاسخ نگفته است و نیازمند تدقیق و تکمیل است. مسائل زیادی پیرامون هویت و سیمای سازمان مطرح است. ما باید روشن کنیم که جایگاه ما چیست و خط و مرز ما با سوسیال دموکراتها، چپ های انقلابی و کمونیست ها چیست؟ دیدگاه ما نسبت به نظام سرمایه داری و سوسیالیسم، انقلاب و رفرفم، عدالت اجتماعی و پیشرفت و غیره هنوز از روشنی لازم برخوردار نیست و این مقولات هنوز به قدر کافی شکافه نشده است.

لازمست که شورای مرکزی برای طرح سازماندهی بحث ها در این زمینه، تدابیر لازم را بیاندیشد و برای تدقیق و تکمیل سند مصوب کنگره دوم بکوشد. این بحث ها نباید در خارج از چارچوب سازمان محصور شود، بلکه باید با شرکت نیروهای چپ و بویژه نیروهای چپ و دمکراتیک انجام گیرد.

نشریه کار در مصاحبه با برخی از اعضای شورای مرکزی قبل از برگزاری کنگره چهارم، نظر آنان را در مورد تدقیق خط مشی سیاسی جویا شد. اینک پس از برگزاری کنگره، به نظر شما چه جهاتی در زمینه خط مشی سیاسی تغییر یافته و یا تدقیق شده است.

سند خط مشی سیاسی در چند مورد تدقیق و تکمیل شده است که من به موارد اصلی اشاره می کنم. اولین

ارزیابی عمومی شما از کنگره چهارم چیست؟ در مقایسه با سه کنگره قبلی سازمان چه ویژگی ها و چه جایگاهی را برای کنگره اخیر سازمان قایل هستید؟

به نظر من نکته برجسته در کنگره چهارم تمرکز نیروی اصلی نمایندگان پیرامون مسائل مضمونی نظیر خط مشی سیاسی بود. در کنگره های قبلی وقت و انرژی اصلی کنگره صرف حل معضله دستگاه رهبری سازمان و تعیین ترکیب آن می شد. نگرانی از عدم تداوم فعالیت سازمان، سایر مسائل را تحت الشعاع قرار می داد. در کنگره سوم بعد از بحث های زیاد، طرحی در مورد دستگاه رهبری تهیه و به تصویب کنگره رسید و ترکیب و سیمای برای شورای مرکزی برگزیده شد. در این کنگره نیز، آن طرح با تغییرات اندکی به تصویب رسید و عده ای برای عضویت در شورا کاندید شدند که از بین آنها حائزین اکثریت مطلق آراء به عضویت شورای مرکزی درآمدند.

در این کنگره وقت زیادی برای این موضوع اختصاص نیافت و به مسئله اصلی کنگره تبدیل نگردد. نگرانی نمایندگان کنگره از مسئله تداوم فعالیت سازمان تا حدود زیادی بر طرف شده بود. لذا مسائل مضمونی به عنوان مسائل حاد سازمان در کنگره مطرح گردید.

نکته دوم در رابطه با کنگره چهارم، تجربه این مسئله بود که معتقدین به خط مشی های سیاسی مختلف چگونه می توانند در یک سازمان سیاسی واحد در کنار هم فعالیت کنند و حقوق همدیگر را رعایت نمایند. این کنگره هم توانایی ها و هم ضعف های ما را در بر خورد با این امر آشکار ساخت. در گذشته وجود خط مشی های سیاسی مختلف، حیات سازمان را به مخاطره می افکند و تلاطمات جدی در سازمان بوجود می آورد. برخورد نمایندگان در کنگره چهارم نشان داد که سازمان ما این مرحله را پشت سر گذاشته است. اما در عین حال مسائل مطروحه در کنگره روشن کرد که نباید در این زمینه بر مشکلات و ضعف ها چشم بست. ما سالیها با دیگر گروه های درون سازمانی روبرو بودیم که به سازمان آسیب های جدی وارد آورد. اکنون با تجربه اندوزی از آن درگیریم و با اعتقاد به دمکراسی درون سازمانی، باید شیوه های منطقی را در بر خورد با اختلافات نظری و سیاسی بکار گیریم و آگاهانه با ضعف ها و مشکلات برخورد نماییم.

نکته سوم در رابطه با کنگره صرف انرژی و وقت زیاد در مورد خط مشی سیاسی بود. کنگره چهارم با توجه به این مسئله، قادر نشد به قطعنامه پیرامون اوضاع سیاسی کشور بپردازد. در حالیکه شرایط سیاسی کشور ایجاب

استقرار احکام کمیته مبتنی بر دمکراسی را به مثابه هدف برنامه سیاسی خود اعلام کنیم. ولی در تدوین استراتژی سیاسی باید آن شعاری را مطرح سازیم که نوک حمله آن متوجه ضعیف ترین حلقه در حکومت باشد و بیشترین نیرو را در جامعه بسیج کرده و منجر به تشدید تضادها در حکومت گردد. به عبارت دیگر باید با بیشترین نیرو و ضعیف ترین حلقه حکومت ضربه را وارد آورد. استراتژی مصوب کنگره هنوز فاقد چنین خصوصیتی است و از برای و خصلت بسیج بیشترین نیرو برخوردار نیست و ضربه را متوجه ضعیف ترین جبهه حکومت نمی کند.

به نظر من شورای مرکزی باید هر چه وسیع تر تدوین برنامه سیاسی را در دستور کار خود قرار دهد و دیدگاه خود را، نسبت به رژیم جمهوری اسلامی و مسئله برکناری و آلترنا تیفو دمکراتیک، در سند برنامه سیاسی قید کند، جواب برنامه و استراتژی را از هم منفک سازد و به استراتژی خود دقت لازم را ببخشد.

در جریان کنگره تمرکز بحث ها در سند خط مشی پیرامون کدام محورها بود و چه عرصه های را شامل می شد. بازتاب آن در مصوبات کنگره چیست؟

بحث های مطروحه در نشریه کار قبل از برگزاری کنگره عمدتاً متوجه آلترنا تیفو دمکراتیک، مناسبات با سایر آلترنا تیفوها و چگونگی برخورد با جنبش سیاسی و توده ای در داخل کشور بود. اما در کنگره چهارم همانند کنگره های قبلی بحث ها حول مسائل اصلی خط مشی سیاسی متمرکز شد. با وجود اینکه از بین چهار سند ارائه شده به کنگره، سند کمیسیون خط مشی سیاسی به عنوان سند مبنای پذیرفته شد، بازمهم کانون بحث ها روی مسئله نوع برخورد با رژیم جمهوری اسلامی و پاراگراف مربوطه در سند متمرکز شد. در رابطه با این موضوع در سند یکی از رقبا با عنوان "طرح سند خط مشی سیاسی"، مسئله رژیم جمهوری اسلامی، به مثابه هدف مقدم مطرح شده بود. در سند "تنها راه نجات ایران، تماس برقرار نشده بود و تنها استقرار دمکراسی عنوان گردیده بود. در سند "برای نجات ایران" استراتژی موازین یعنی سیاست گام به گام برای رفرفم در سیاست و ساختار موجود با سیاست مبارزه دمکراتیک برای تامین دمکراسی کامل در کشور مطرح شده بود. در عین حال در کنگره در رابطه با همین موضوع فرمولهای متعددی ارائه شد.

وجود طیف وسیع نظرات موجب گردید که بحث ها عمدتاً روی این موضوع متمرکز گردد. در تدوین بحث ها و کمیسیون و در جلسه کنگره فرمول بندی سند کنگره قبلی تغییر کرده و فرمول بندی زیرجا بگزین آن گردید: ... با ادامه حاکمیت این رژیم، دورنمای برای تحقق اهداف فوق وجود ندارد. لذا مردم ایران برای رسیدن به این اهداف ناگزیر از پایان دادن به حاکمیت رژیم اسلامی و استقرار احکام کمیته مبتنی بر دمکراسی هستند.

مورد به مسئله آلترنا تیفو دمکراتیک برمی گردد. در زمینه قبلی تنها، مسئله ضرورت تشکیل جبهه جمهوری خواهان مطرح شده بود. در این سند به طور روشن بر ضرورت تشکیل آلترنا تیفو دمکراتیک متشکل از نیروهای معتقد به جمهوری و دمکراسی تاکید شده است. طرح این موضوع، به سند سیمای شفاف تری بخشیده است.

مورد دوم به مناسبات آلترنا تیفو دمکراتیک با سایر آلترنا تیفوها برمی گردد. این توهم بوجود آمد که طرفداران آلترنا تیفو دمکراتیک هر گونه همکاری با سایر آلترنا تیفوها، در مرحله گذار به نظام منتخب مردم، را رد می کنند و معتقد به کنار زدن و طرد طرفداران سلطنت شورای ملی و مقاومت و رساندن خود به حکومت می باشند. در سند مصوب کنگره به صراحت آمده است که: آلترنا تیفو دمکراتیک مورد نظر ما باید بکوشد با سایر آلترنا تیفوها بر سرچگونگی گذار به نظام منتخب مردم به توافق برسد.

مورد سوم مربوط به انتخابات آزاد است. در مورد انتخابات آزاد، بحث های زیادی مطرح است و هنوز ناروشنی های فراوانی در این مورد وجود دارد. در سنده یک جنبه از آن پرداخته شد و آن هم سمت و سوی مبارزه ما برای فراهم آوردن شرایط برگزاری انتخابات آزاد است. در سند آمده است که برای برگزاری انتخابات آزاد، باید مقاومت رژیم حاکم از طریق فشار جنبش سیاسی و توده ای و فشارهای بین المللی خنثی گردد تا امکان برگزاری انتخابات آزاد فراهم گردد. در سند به درستی مسئله اینکه انتخابات آزاد با برکناری حکومت اسلامی برگزار خواهد شد و یا اینکه فشارهای سیاسی و توده ای و بین المللی رژیم حاکم را مجبور خواهد کرد که به انتخابات آزاد و تامین پیش شرطهای آن تن دهد، بازگذاشته شده است.

شما به عنوان مسئول کمیسیون تدوین سند خط مشی منتخب شورای مرکزی قبل از کنگره، از سند مصوب کنگره چه ارزیابی دارید؟

به نظر من سند خط مشی سیاسی مصوب کنگره چهارم در راستای تدقیق و تکمیل خط مشی سیاسی مصوب کنگره دوم و سوم است. تلاش کمیسیون این بود که با توجه به بحث های مطروحه در سازمان، سند از روشنی بیشتری برخوردار گردد و دقت بیشتری به آن بخشیده شود. رویدادهای سیاسی کشور در چند ساله گذشته مسائلی را در مقابل ما گذاشته است که می باید به آنها پاسخ داده می شد. در سند خط مشی و در قطعنامه سیاسی کوشیده شده است که موضع منطقی در قبال رویدادهای سیاسی اتخاذ شود.

اما هنوز ابهام ها و ناروشنی هایی در سند خط مشی وجود دارد. این موضوع بخشا به نبود برنامه سیاسی برمی گردد. نبود برنامه سیاسی موجب شده است که داخل در زمینه هدف های برنامه ای و استراتژی سازمان بوجود آید. ما باید در این دوره برنامه سیاسی سازمان را تدوین کنیم و در آن مسئله استقرار رژیم دمکراتیک به جای رژیم حاکم یعنی برکناری رژیم جمهوری اسلامی و

به یاد صمد بهرنگی

معلمی که با معلمان زمانش فرق داشت

حمید تبریزی (داد یزاده)

غلامحسین سعیدی پس از مرگ صمد بهرنگی نوشت: شاهکار او زندگی بود

عشق به انسان های خفه شده و عداوت با دیکتاتور و خرافات پرستی است. حضور صمد تجسم تعهد عمیق به آرمانهای مردمان و رهایی آنها از جنگل ستم است. او با مرض بیسواد و جنگید، خواست شعور اجتماعی را ارتقا دهد و با سبک زندگی خویش نشان داد که اینکار شدنی است.

۲۷ بهار از مرگ او گذشت:

اما تاثیر او همچنان مشهود است. صمد در جامعه ما حضوری آشکار دارد. حضور صمد تجسم

ایرانی آگاه بدون اینکه "صمد" را بشناسند، با او مرتبط شدند و زندگی او را الگوی حیات خویش قرار دادند. بخش و نشر آثار کوتاه "صمد" نشاط بزرگی در میان نسل جوان و دانشجو پدید آورد و روح تازه ای در کالبد منفعل اندیشه ورزان آن روزی دمید. بی جهت نبود که برخی از جملات و اشعار فولکلوریک او وارد زبانها گشت و طرز زندگی و سبک کار و تلاش او به الگویی جهت رهروان راه او مبدل شد.

هر چند که دستگاه های میزبانی آن زمان و بعداً نظام فقها، عکس العمل خشنی نشان دادند و آثار او را عملاً از دور خارج نمودند و سعی کردند تا با تبلیغات فراوان رابطه نسل جوان و کودکان را در دو سه دهه اخیر با اثرات کار او قطع کنند، با اینحال به سبب ملموس بودن، عینی

که با نام، قصه ها، آثار فولکلوریک و نظرات آموزشی صمد به طریقی برخورد نکرده باشد. تاریخ معاصر ایران، خاصه دهه چهل و پنجاه، در عرصه مسائل آموزشی و ادبیات کودکان با نام و نقش صمد رقم خورده است.

صمد در متن زندگی محرومان روستاها و علاقمندان به مسائل آموزشی و پرورش ستم بدگان، همچنان زندگی می کند و عروسک های سخنگوی او هنوز هم قصه خوانند. موقعی که قصه های صمد و مقالات او در مجلات مختلف منتشر شد موج عظیم امید و جرات در جامعه رخوت زده آن روزی بوجود آمد و آگاهی و نشاط بزرگی در میان نسل جوان پدیدار شد. پیوند زندگی صمد با زحمتکشان و روستاییان و صداقت گفتار او طوری عمیق بود که ده ها هزار آموزگار و

نهم شهریور بیست و هفتمین سالگرد در گذشت صمد بهرنگی، نویسنده و آموزگار همیشه جاوید کودکان ایرانی است. با نوشته های صمد بهرنگی، نسلی از کودکان و جوانان هم دوران او، چشم به واقعیات تلخ اجتماع گشودند و پویای در راه تغییر این واقعیات تلخ نهادند. نوشته ها، آثار و حتی نام صمد بهرنگی، هم در حکومت شاه و هم در حکومت فقها، توقیف بوده و توقیف مانده است، اما علی رغم آن، صمد بهرنگی محبوب بچه ها و جوانان و همه کسانی است که او را می شناسند و از نوشته ها و آثار او بسیار چیزهایی آموزند.

آن چه در زیر می خوانید، قسمتهایی از مقاله ای نوشته حمید تبریزی در وصف صمد بهرنگی است. این مقاله برای نخستین بار در تیرماه امسال در نشریه شهروند، چاپ کانادا، منتشر شده است.

زمانی که تن رنجور و خسته این معلم ساده روستا های ایران را در شهریور ۴۷ به خاک های گورستان امامیه تبریز سپردند، در عمل پرونده یازده ساله کار و تلاش شبانه روزی یک معلم پرکار و توانمند بسته شد و در واقع دور جدید زندگی و حیات فرهنگی او آغاز گشت. فقدان صمد را پیش از همه "اولدو زها" و "یاشارها" و سایر کودکان محروم، زحمتکش و قالیبافان کوچولوی دهات آذربایجان احساس نمودند. کسانی که با پیام گرم و مهریانه صمد، به زندگی و فردایی روشن و شاد دل بسته بودند و به هر قیمتی بود الفبا را یاد گرفتند و دنبال قصه های خوب می گشتند، که در کتابهای

طرح سند خط مشی سیاسی

علی. ع. کارون

سه سند برای نجات ایران: تنه‌اره نجات ایران مردم سالاری و آشتی ملی است. ۱. طرح سند خط‌مشی سیاسی که در این شماره کار به چاپ رسیده‌اند، به عنوان طرح خط‌مشی سیاسی، به کنگره چهارم سازمان فدائیان خلق ایران (اکثریت) ارایه شدند. این اسناد در کنگره‌ان آراء لازم بر خور دارند و به تصویب می‌رسند.

تنه‌اره نجات ایران مردم سالاری و آشتی ملی است!

جوهری

طریق نمایندگان مردم در مجلس ویا مراجعی مستقیم به آراء عمومی صورت گیرد.

اینکه از چه طریقی و به چه شکلی می‌توان برگزاری انتخابات آزاد را در کشور ممکن ساخت، تابعی از شرایط سیاسی روز و نوع برخورد رژیم حاکم با این خواست بر حق مردم و دیگر نیروهای سیاسی جامعه است. این امر می‌تواند بسته به شرایط از طریق انتخابات مجلس یا تشکیل مجلس مؤسسان و یا راهی مستقیم مردم به هر شکلی از اشکال آن قابل دستیابی باشد. قدر مسلم آنکه در هر شرایطی و به هر شکلی خواست ما مردم سالاری است.

۲- ما خواهان مبارزه‌ی مسالمت آمیز سیاسی هستیم.

ما خواهان حذف خشونت از صحنه‌ی مناقشات و اختلافات سیاسی و اجتماعی هستیم و نه تنها مبارزه‌ی مسالمت آمیز را در برابر اشکال فخرآمیز قرار می‌دهیم، بلکه از امکانات و احتمالات گوناگونی که برای گذار به مردم سالاری وجود دارد وجه مسالمت آمیز و عاری از خشونت را عمده می‌کنیم و تمام کوششمان را بر آن می‌کنیم که از طریق مسالمت آمیز و یا شیوه‌های متمدنانه و بیسج مردم این امکان را به واقعیت تبدیل نماییم.

ما معتقدیم مذاکره و گفتگو و تلاش برای تفاهم بین گروه‌های سیاسی جامعه با یستی جایگزین انحصارطلبی و طرد و نفی دیگران گردد. هر چند مذاکره و گفتگو نقش مهمی در جهت‌گشایی فضای دموکراتیک ایفا می‌کند، اما نمی‌تواند جایگزین مبارزه‌ی مردم گردد. نیروهای مستبد هرگز به میل خود تن به انتخابات آزاد نخواهند داد. مبارزات مسالمت آمیز مردم نقش بزرگ و تعیین کننده‌ای در جهت تحت فشار قرار دادن رژیم و وادار نمودن وی به عقب نشینی در جهت تحقق انتخابات آزاد و به رسمیت شناختن حق مرجعیت مردم ایفا می‌کند. ما سازمانده‌ی مبارزات مسالمت آمیز مردم را از اهم وظایف خود می‌دانیم. در عین حال معتقدیم هنگامیکه راه‌های مسالمت آمیز، قانونی و علنی در خالت و مشارکت مردم، احزاب و گروه‌های سیاسی در امور جامعه مسدود گردد، ناگزیر اعتراض مردم بصورت عصیان و شورش بروز می‌کند. مسئولیت چنین وضعیتی تماماً بر عهده‌ی جمهوری اسلامی است.

۳- ما خواهان فعالیت‌های قانونی در کشورمان هستیم.

جمهوری اسلامی تا کنون حق فعالیت قانونی و علنی نیروهای سیاسی اپوزیسیون را ندادیده گرفته است. ما معتقدیم تلاش و مبارزه برای برسمیت شناختن این حق از طرف جمهوری اسلامی، وظیفه‌ی همه‌ی نیروهای سیاسی معتقد به دموکراسی در جامعه است. ما ضمن استفاده از همه‌ی امکانات برای نیل به هدف فوق، مذاکره‌ی علنی را مردود نمی‌دانیم.

۴- ما جبهه‌ی دموکراسی را پیشنهاد می‌کنیم و از تمام گروه‌ها، احزاب و تشکلهای سیاسی و صنفی و شخصیت‌های ملی و دموکرات که معتقد به مردم سالاری هستند، می‌خواهیم که در ایجاد این جبهه وارد کارزار مبارزه شوند.

ما اعتقاد مشترک به مرجعیت مردم و تشکیل جبهه دموکراسی برای نیل به این شرط مقدم استقرار دموکراسی در کشور و نهادهای کردن آن در جامعه می‌دانیم. این جبهه می‌تواند پرچم آشتی و همبستگی ملی و اتحاد بزرگ مردم ایران را برافرازد.

حکومت برای ممانعت از شرکت احزاب در انتخابات...

خارجی شرکت کردند. یزدی در این مصاحبه بار دیگر تأکید کرد که در ایران فعالیت آزادانه‌ی احزاب وجود ندارد و تحقیق آلمان‌های آزادی و حاکمیت ملت بدون فعالیت آزاد و گسترده‌ی احزاب سیاسی، اعم از موافق و مخالف حاکمیت امکان پذیر نیست. یزدی مسئولان نظام را متهم به نقض آزادی‌های سیاسی در جامعه کرد. وی اعلام این نکته را که احزاب سیاسی برای فعالیت نیازی به کسب مجوز از وزارت اطلاعات ندارند، کاملاً مثبتی برای تحقق آزادی‌های سیاسی در جامعه دانست اما اظهار کرد که آزادی بدون امنیت مفهوم ندارد و گروه‌های فشار مانع از فعالیت آزادانه‌ی احزاب هستند. وی دولت را موظف به جلوگیری از نقض آزادی‌های سیاسی در جامعه دانست. وی در ارتباط با انتخابات مجلس پنجم ضمن مخالفت با تأیید صلاحیت کاندیداهای انتخاباتی توسط شورای نگهبان، مرجع تشخیص صلاحیت کاندیدها را خود مردم دانست که تشخیص می‌دهند چه کسی را به عنوان وکیل خود انتخاب کنند.

حزب ملت ایران محکوم کرد

حزب ملت ایران، در یک موضع گیری تند، تلاشهای نهضت آزادی برای شرکت در انتخابات را محکوم کرد. عزیزالله امیررحیمی که معمولاً مواضع این حزب را بیان می‌کند، در گفتگو با سخننگوی برون مرزی این حزب، گفت: "من تعجب می‌کنم گروهی که ادعای آزادی خواهی دارد، چرا چگونگی خود اجازت می‌دهد تا با گرفتن چند امتیاز کوچک، به مردم ایران و خواسته‌های برحق آنها پشت کند." امیررحیمی گفت: "مجلس ساخته و پرداخته شورای نگهبان، که خود منصوب رهبر جمهوری اسلامی است، قانونی نیست." او ضمن حمله شدید به خامنه‌ای و ریابا فرعون مصر مقایسه کرد و افزود: "هیچ ایرانی وطنخواهی در انتخابات نمایشی جمهوری اسلامی شرکت نخواهد کرد و همه آزادی خواهان باید برای برچیدن سلسله انتخابات نمایشی بیسج شوند."

میهن باستانی ما ایران، در وضعیت سخت و خطرناکی بسر می‌برد. بحران سرتاپای جامعه را فرا گرفته است. خشونت و راه حل‌های خشونت آمیز برای حل مناقشات سیاسی و اجتماعی اثرات و نتایج فاجعه باری به بار آورده و در عمل به بن بست آشکاری رسیده است. انحصارطلبی در سیاست و حکومت و به تبع آن اعمال و تحمیل سلیقه‌های گروهی و حنا شخصی بر جامعه و سلب آزادی‌های فردی و اجتماعی، سرکوب خواست‌های برحق مردم و نهایتاً سلب خشونت با مرجعیت از مردم، کشور را در آستانه‌ی انفجاری بزرگ قرار داده است. اقتصاد کشور در معرض نابودی کامل قرار گرفته و خطر جنگ داخلی و خارجی و حنا نجزیه و فروپاشی هر لحظه موجودیت ملی ما را تهدید می‌کند. کشور ما آبستن حوادث دردناکی است که اگر نسبت به آن مسئولان به برخورد نشود قطعاً به فاجعه‌ی بزرگ، فاجعه‌ی ملی منجر خواهد شد و خشک و تریکسره با هم خواهند سوخت. مسئولیت ایجاد چنین وضعی اگر چه با جمهوری اسلامی است اما عواقب آن قطعاً و بطور طبیعی متوجه همه‌ی احاد این ملت است. نمیتوان این خانه‌ی مشترک را از ویرانی کامل نجات داد، مگر با تلاش و اعتقاد مشترک به حذف انحصارطلبی و خشونت در همه‌ی اشکال آن از زندگی سیاسی و اجتماعی این جامعه. آری! این آب و خاک از همه‌ی فرزندان خود طلب مسئولیت میکند.

نجات ایران و احیای همبستگی ملی در کشور ما ممکن نیست مگر از طریق ایجاد یک فضای آزاد و خالی از خشونت سیاسی و به رسمیت شناختن حق بزرگ مرجعیت مردم توسط همه‌ی نیروهای سیاسی جامعه. فقط در چنین فضای است که نیروهای مختلف جامعه می‌توانند مشترکاً راه حلی برای نجات کشور از وضعیت اسفبار موجود بیابند و مردم را در بازسازی خرابی‌ها همگام سازند. فقط از این طریق می‌توان امید را که از میهن ما رخت بر بسته بار دیگر به دل‌ها بازگرداند و با نیروی عظیم آزادی، همبستگی ملی کشور را به سمت آبادانی و پیشرفت هدایت نمود.

در این راستا ما اعلام می‌کنیم:

۱- هدف ما استقرار دموکراسی در کشور از طریق برگزاری انتخابات آزاد و نهادی کردن آن در جامعه است.

ما علیه استبداد و برای دموکراسی مبارزه می‌کنیم. دموکراسی یعنی مرجعیت مردم. یعنی مردم سالاری و عالیترین شکل مردم سالاری از طریق انتخابات آزاد عملی می‌شود. ما برگزاری انتخابات آزاد را شرط واقعی غلبه بر بحران سیاسی در جامعه، حذف خشونت و راه حل‌های خشونت آمیز از صحنه‌ی سیاسی و اجتماعی و سمت گیری در راستای غلبه بر مشکلات و گرفتاری‌های عدیده‌ی اجتماعی و اقتصادی می‌دانیم. تنها در چنین صورتی است که جامعه‌ی بحران زده‌ی ما بتواند به آرامشی نسبی دست پیدا کند و فضای مناسبی برای برخورد متمدنانه‌ی آراء و عقاید و یکبار گیری همه‌ی نیروهای سیاسی و اجتماعی و ظرفیت‌های اقتصادی برای بازسازی کشور فراهم آید.

انتخابات آزاد یعنی به رسمیت شناختن حق هر شهروند ایرانی برای انتخاب کردن و انتخاب شدن. یعنی نمایندندگان انتخابی مردم بتوانند بدون هیچگونه مانع و تصفیه‌ای وارد مجلس شوند. برای برگزاری انتخابات آزاد با یستی آزادی فعالیت احزاب و گروه‌ها طبق قانون اساسی به رسمیت شناخته شده و آزادی مطبوعات، اجتماعات، بیان و... تأمین شود. ما معتقدیم مانند تمام جوامع متمدن، تغییر در قانون اساسی و یا تصویب قانون اساسی جدید باید از

هدف اصلی خط مشی ما، برپایی نظامی دموکراتیک بجای نظام دیکتاتوری موجود در جامعه‌مان است.

بدون تردید اتحاد عمل نیروهای سیاسی، شرط ضروریسیج توده‌ها و رسیدن به آزادی و دموکراسی در میهنمان است. ولی از آنجایی که طیف‌های مختلفی با خواسته‌ها و ساختارهای متفاوت و حتما متضاد در این راه تلاش می‌ورزند، لازمست که حد و حدود این اتحادها را مشخص نماییم. نیروهای که می‌توانیم با آنان مشترکاً برای دستیابی به اهدافمان مبارزه کنیم با یستی:

به آزادی و مردم سالاری (آراء مردم) احترام بگذارند. بیسج جنگ، فاشیسم و دیکتاتوری، شوینیسم و آپارتاید نباشند. طرفدار برابری رژیم‌های استبدادی که بر محور اراده‌ی فرد یا گروه خاص قرار دارد، مانند رژیم‌های سلطنتی پهلوی و ولایت فقیه، نباشند. به تبلیغ لجام گسیخته و دووازششون سیاسی علیه سایر نیروها دست نزنند. اینها شرط لازم برای همکاری مشترک ما با سایر نیروها و تشکیل آلترناتیو دموکراتیک جهت برپایی نظام آزاد دموکراتیک در ایران است. از این رو وظیفه فدائیان خلق به همراه سایر نیروهای چپ و دموکرات، حزب دموکرات کردستان، تمامی نیروهای جمهوری خواه، نیروهای ملی و مشروطه خواهان، سازمان مجاهدین خلق ایران و اعضاء شورای ملی مقاومت و سایر نیروهای مسلمانی، که شروط فوق را به عنوان شرط همکاری محترم شمارند؛ جزو همراهان ما در راه نیل به آزادی و دموکراسی می‌باشند.

آن گروه از مخالفان رژیم که طرفدار رژیم پهلوی هستند و طرفداران ولایت فقیه، نمی‌توانند متحد ما باشند. ما در افشای سیمای این متادبان دروغین آزادی که تا دیروز آزادی را به خاک و خون می‌کشیدند، لحظه‌ای درنگ نخواهیم نمود. تمامی جریانات سیاسی در نظام دموکراتیک، بشرط پای بندی و احترام به آزادی و دموکراسی قادر به فعالیت سیاسی، اجتماعی هستند و این از حقوق حقدی آنان محسوب می‌گردد.

در همه پرس‌های آزاد جهت تعیین نوع حکومت، ما بیسج و خواهان برقراری دموکراسی پارلمانی در شکل جمهوری فدراتیو هستیم، که ساختار سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و نظامی آنرا نمایندگان برگزیده‌ی مردم، در انتخابات آزاد در شرایط دموکراتیک در مجلس مؤسسان تعیین می‌کنند. ما به عنوان یک نیروی سیاسی در ایران، برنامه‌ی خود را در راستاهای فوق در اختیار مجلس مؤسسان قرار خواهیم داد.

سازمان ما در صورت عدم موفقیت در همه پرس‌های تعیین حکومت مورد نظر خود، نظر اکثریت برآمده از نتیجه‌ی همه پرس‌های محترم شمرده و حکومت تشکیل شده برای اساس را تا زمانی که مفید به آزادی و مردم سالاری در چهارچوب یک نظام دموکراتیک باشد، به رسمیت می‌شناسد. ما از تمامی حقوق و امکانات خویش در یک نظام دموکراتیک، بدون در نظر گرفتن نوع حکومت در آن، حدا کتر استفاده را می‌نماییم و به حمایت و تقویت بیدریغ برقراری و تضمین آزادی، دموکراسی، رشد و توسعه در تمام ابعاد و ارکان جامعه همت می‌گذاریم. ما چنین تلاشی را از تمامی همراهان و همگامان خود و نیز کلیه‌ی جریانات شرکت کننده در همه پرس‌های نیز خواهان هستیم.

رژیم جمهوری اسلامی با حاکم کردن سیاهترین دیکتاتوری ممکن، عامل اصلی نقض آزادی و دموکراسی در میهن ما است. این رژیم با سرکوب و حشمانه‌ی آزاد یخواهان و دگراندیشان و بیاداشتن دستگاه‌های انکیزاسیون قرون وسطائی، دیکتاتوری بورژوازی مذهبی‌ای را بوجود آورده است، که کوچکترین روزنه‌های ممکن را برای جلوگیری از تابش نور آزادی و دموکراسی، مسدود نموده است. رژیم در زندان‌ها و در جامعه و حنا در خارج از کشور نیز خون می‌ریزد و هیچ زبانی جز زبان خود را نمی‌فهمد. نظام جمهوری اسلامی حاکم بر ایران، با عقد قراردادهای زبانبارتسلیحاتی و اقتصادی با غارتگران بین‌المللی، دست به دست آنان داده و به تاراج و چپاول ثروت‌های ملی ایران کمر بسته. بر این اساس عاملی برضد منافع ملی میهنمان است. این رژیم با اتخاذ سیاست‌های نابخردانه و ناسالم اقتصادی، منجر به افزایش بی‌رویه قیمت‌ها و رشد سرسام آور بیکاری، فقر، فحشا، دزدی، رشوه خواری و فساد در جامعه شده است. این رژیم با توجه به ماهیت ارتجاعی خود، خرافات را جایگزین علم و تکنولوژی در جامعه نموده است. عقب ماندگی فرهنگی و اجتماعی را منجر شده است. بنابراین جمهوری اسلامی بزرگترین مانع رسیدن به آزادی، دموکراسی، رشد، توسعه و عدالت اجتماعی است. این مانع و سد می‌بایست از نیاید و باید به گسسته شده و بنای پوسیده‌ی استبداد و سرنگون شود. ما به عنوان نیرویی که طرفدار ارزش‌های والای انسانی هستیم و برای دستیابی به آنها مبارزه می‌کنیم، خواهان سرنگونی نظام جمهوری اسلامی ایران می‌باشیم. این نه یک شیوه‌ی مبارزه، بلکه یک هدف مقدم جهت دستیابی به هدف اصلی مندرج در این سند است. این مهم نه آغاز جنگ مسلحانه و جنگ داخلی و برادر کشی، بلکه چنانکه تجربه‌ی سرنگونی آپارتاید در آفریقای جنوبی نشان داد، می‌تواند با یانی برد یکتا توری و استبداد، خون و خونریزی باشد.

ایده آل ترین شیوه‌ی مبارزاتی مورد نظر ما، با توجه به ماهیت انسان دوستانه، صلح جو یانه و نگرش دموکراتیکی که داریم، بر اشکال مسالمت آمیز توده‌ای و مردمی (همه پرس‌ی و انتخابات آزاد) استوار است. ولی آنچه که ملموس تر و با واقعیت جامعه‌ی امروز ما نزدیک تر است، سرنگونی رژیم به شکل قیام توده‌ای و انقلاب مردمی خواهد بود. از این رو ما به عنوان نیروی مردمی و انقلابی در جامعه، می‌کوشیم که پروسه‌ی انقلاب از طریق بیسج توده‌ها و بدون روی آوری به مبارزه‌ی مسلحانه به سرانجام رسد. ولی ما در شرایط تحمیل قهر به مردم، دفاع مردم در مقابل قهر را اجتناب ناپذیر و مووجه می‌شناسیم.

مطالبات ما در راستای تحقق گام به گام اهدافمان و رشد جنبش توده‌ای و بیسج مردم عبارتند از: رعایت منشور حقوق بشر در ایران، آزادی تمامی زندانیان سیاسی، آزادی احزاب و سازمان‌ها و اجتماعات، آزادی مطبوعات و برچیدن هرگونه سانسور بر مطبوعات و کتب و رسانه‌های گروهی، الغاء قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، الغاء مجلس شورای اسلامی و سایر نهادهای سیاسی و سرکوب نظام جمهوری اسلامی و انتقال کارهای اجرایی کشور به شورای موقتی متشکل از نمایندگان تمامی جریانات نامبرده فوق تا برقراری همه پرس‌ی نو ع حکومت و تشکیل مجلس مؤسسان از طریق برگزاری انتخابات آزاد.

بقیه از صفحه ۱ ساواک شاه، فراماسون‌ها، وزرا و نمایندگان مجلس در رژیم گذشته از سال ۱۳۲۶ به بعد، گردانندگان رژیم سابق و محکومین دادگاه‌های اسلامی می‌شود.

بادامجیان نیز در ارتباط با نحوه‌ی نظارت بر فعالیت تشکلهای سیاسی گفت: "چنانچه تشکلهای مرتکب تخلف شود، کمیسیون بعد از تذکر و اخطار تنها به توقیف پروانه‌ی آن تشکل اقدام می‌نماید و انحلال این تشکل‌ها صرفاً بر عهده‌ی محاکم قضایی است."

وی در مورد فعالیت نهضت آزادی گفت: "نهضت آزادی از کمیسیون تقاضای کسب پروانه کرد و ما به آنها گفتیم نظام در این چند سال با شما مدارا کرده و اعمالی که شما انجام داده‌اید طبق موازین قانونی موجب خواهد شد که نتوانیم به شما پروانه بدهیم." وی افزود، "کمیسیون به طور جدی به تقاضای نهضت آزادی رسیدگی کرده و آنها را دارای صلاحیت تشخیص نداده است."

بادامجیان گفت: نهضت آزادی مرتکب چندین مورد از تخلفات قید شده در ماده ۱۶ قانون احزاب شده است. بر اساس ماده ۱۶ قانون احزاب فعالیت علیه استقلال کشور، ارتباط با بیگانگان و

کنفرانس مطبوعاتی

سران نهضت آزادی

متعاقب این مصاحبه روز دوشنبه ۲۹ مرداد ماه ابراهیم یزدی و سه تن دیگر از اعضای شورای مرکزی نهضت آزادی ایران در یک مصاحبه با خبرنگاران داخلی و

ایران در نتیجه‌ی ویرانگری‌های بی‌سما را ستیبا و توطئه‌های برنامه‌ریزی شده‌ی دشمنان خارجی حکومت، با شناسایی فزاینده‌ی بسوی فروپاشی اقتصادی و گسیختگی اجتماعی و ملی کشانده می‌شود. اقتصاد کشور و شکسته و بی‌برنامه است و آهنگ رشد آن مدام کسری می‌شود. ناامنی شدید در محیط سرمایه و کار، کاهش مداوم امکانات جذب تکنولوژی مدرن و کارآمد، گسترش موربانه‌وار اقتصاد انگلی و ورشو خوار و چپاولگری. کاهش روزمره‌ی سطح زندگی مردم، تشدید تضادهای طبقاتی، سلب کامل حقوق اجتماعی زنان، تخریب فرهنگ و آموزش و پرورش، افزایش دیوانه‌وار جمعیت، نطفه‌کشی و بی‌برنامه‌ی روزمینه‌ی حفظ محیط زیست، سرکوب مخالفین، یا پیمان کردن حق مردم برای مشارکت در امر اداره‌ی کشور و تخریب مناسبات ایران با دیگر کشورهای جهان، نموداری از کارنامه‌ی سیاه استبداد است. از یکسو در آمیزی دین و دولت و بستن پای سیاست به زنجیر شریعت و از سوی دیگر تدوین مملوک‌انطوائی و چندگانگی مراکز تصمیم‌گیری در حکومت، کشور را فلج و هرگونه روند بهسازی در دولت را به بن بست کشانده است. در چنین شرایط بغرنجی اقدامات و روندهای واقع‌بینانه در دولت سترون می‌ماند و عاملین آن‌ها در خطر از دست دادن کامل موقعیت خویش قرار می‌گیرند. می‌توان گفت خود دولت نیز گاهی خویش را اسیر بندهای اسارتی می‌بیند که بر دست و پای ملت بسته است، بی‌آنکه بتواند حتی برای رهایی خود از دست خویشتن کاری بکند.

در این سال‌ها هیچ‌گام جدی در سمت فضای باز سیاسی برداشته نشد. حرکت‌های سیاسی مانند آزادی مشروط شماری از زندانیان سیاسی، کاهش میزان تعقیب و بازداشت مردم بر پایه‌ی برخی اتهامات جزئی عقیدتی و پذیرش تعدیل‌هایی در زمینه‌ی انتشار نشریات و مسافرت با بازگشت مشروط رده‌های از مهاجرین، نتوانستند به یک سیاست هدفمند رویه گسترش تبدیل شوند.

در زمینه‌ی سیاست خارجی، تاکنون بخش اعظم تلاش‌های نیروهای واقع‌بین تر حکومت برای دنیا پسندتر کردن سیمای سیاسی جمهوری اسلامی، توسط نیروهای افراطی ماجراجویه شکست کشانده شده است. سیاست خارجی جمهوری اسلامی چنان است که با آش‌های نخورده هم دهان خود را می‌سوزاند. به ویژه ادامه‌ی مناسبات خصوصیت آمیز با آمریکا و برخی از کشورهای اروپایی و مخالفت با روند صلح در خاورمیانه، زمینه را برای غرق شدن بیش از پیش کشور در بحران فراهم کرده است.

نجات کشور از خطر سقوط در گردویک رشته اصلاحات و دگرگونی‌های سیاسی برای بازگشت به وضعیت عادی در حداقل زمان ممکن است. برای رسیدن به این هدف‌ها، ضروریست که نیروهای دموکرات هم برای جلب و کشاندن دولت به سمت پذیرش اصلاحات تعدیل‌کننده و بهسازی در سیاست و ساختار حاکم بکوشند و هم برای دگرگونی و انطباق ساختار سیاسی با نیازهای کشور و تأمین دموکراسی کامل در ایران.

در چهارچوب این استراتژی موازی سیاست گام به گام برای رفهرم در سیاست و ساختار موجود با سیاست مبارزه‌ی دموکراتیک برای تأمین دموکراسی کامل در کشور مکمل یکدیگر هستند و هدف مشترک نجات کشور از بی‌زیان‌ترین راه ممکن و گشودن راه پیشرفت و رفاه عمومی را دنبال می‌کند.

برای تأمین دموکراسی در کشور

۱- دموکراسی

دموکراسی بزرگترین هدف و مهمترین نیاز سیاسی کشور ما در دوران کنونی است. ساختار سیاسی استبدادی و ولایت فقیه عامل اصلی همه‌ی بحران‌های ویرانگر دوران پس از انقلاب است. بدون دگرگونی در ساختار سیاسی و دستیابی کشور به یک ساختار سیاسی دموکراتیک مبتنی بر انتخابات و اعمال اراده‌ی آزادانه‌ی مردم، بدون مبتنا گذاردن منشور حقوق بشر و اصول آزموده شده دموکراتیسم در زندگی سیاسی ایران، این کشور نخواهد توانست با کاروان پیشرفت و تمدن همراه گردد. دموکراسی سیاسی پیشرفت اقتصادی هم چون دوا به پای تمدن، مکمل یکدیگر هستند و نجات کشور ما نیز جز بر این شالوده‌ها ممکن نمی‌شود.

۲- انتخابات آزاد

انتخابات آزاد هم شالوده‌ی دموکراسی و هم در یک شرایط مناسب عالی‌ترین شکل دستیابی به آن است. مردم ایران باید بتوانند برای خود در هر زمینه‌ی سیاسی - اجتماعی، از انتخاب ساده‌ی نمایندگان تا تعیین رژیم اعمال اراده کنند. برای گذار از دیکتاتوری به دموکراسی، برای نودادی و نهادی کردن دموکراسی و تبدیل آن به یک فرهنگ، و برای تأمین شرایط همگرایی و آشتی ملی و گذار از دودرد کشور به وضعیت عادی، باید بر انتخابات آزاد هم چون راه حل مرکزی تکیه کرد.

۳- آزادی احزاب

آزادی احزاب نخستین سنگ بنای دموکراسی و در شرایط کنونی خواست مقدم نیروهای ملی و دموکرات کشور است. در وضعیت کنونی، خط مشی سنجیده دموکراسی با شعار آزادی احزاب آغاز می‌شود و با پیگیری این امر

برای نجات ایران

استراتژی موازی مبارزه برای دموکراسی

امیر مبینی

تعیین کننده ادامه می‌یابد. ما به عنوان یک جنبش سیاسی، خواهان به رسمیت شناخته شدن حق احزاب و سازمان‌های سیاسی و صنفی برای فعالیت آزادانه سیاسی و صنفی و شرکت در همه عرصه‌های انتخاب‌تبی هستیم. ما خواهان پایان یافتن هرگونه نقیض و تعقیب عقیدتی، بازگشت میاجرین سیاسی، به رسمیت شناخته شدن موجودیت و فعالیت احزاب و سازمان‌های سیاسی و تأمین حق مردم در زمینه آزادی بیان و قلم و دیگر عرصه‌های فعالیت سیاسی هستیم. قانونی که پشتیبان این آزادی‌ها باشد، بر چگونگی استفاده از آن‌ها و بر مناسبات احزاب سیاسی و دولت و وقت نظارت می‌کند. رعایت اپوزیسیون از سوی قانون، و رعایت قانون از سوی اپوزیسیون، چنین است شرط اول مبارزه سیاسی سازنده در یک کشور متمدن.

۴- دموکراتیسم در شیوه مبارزه

هدف دموکراسی باید با مشی دموکراتیک مبارزه تعقیب شود. دموکرات‌ها همان گونه که توسل به خشونت از سوی حکومت را محکوم می‌کنند، گرایش به خشونت و تخریب در میان مخالفین را هم مردود می‌شناسند و محکوم می‌کنند. فتح دموکراسی در کشور ما در بنیادین ترین وجه خود، همانا فتح اندیشه را احسان مردم توسط دموکراسی است. برای این که دموکراسی به خواست و فرهنگ مردم تبدیل شود، باید چنان روش‌هایی به کار گرفته شود که اولاً خود با روح دموکراسی منطبق باشند. ثانیاً به مردم این امکان را بدهند که در عمل آگاهی لازم را درباره دموکراسی بدست آورند و بر تری‌های آن را باز شناسند. رعایت حقوق انسانی و احسان مسئولیت در برابر مردم و میهن ما را بر آن می‌دارد تا کم دردترین و سازنده‌ترین راه‌ها را برای نجات کشور خودمان جستجو کنیم و یا همه توان بکشیم در این کشور به جای قهر بر مسالمت تکیه شود. توسل به ترور و تخریب و خشونت گسری، جنگ علیه روند دموکراسی و پیشرفت است و باعث نفی اراده مردم و تفرقه ملی می‌شود.

۵- آشتی ملی

کشور ما بزرگترین هدف و مهمترین نیاز سیاسی کشور ما در دوران کنونی است. ساختار سیاسی استبدادی و ولایت فقیه عامل اصلی همه‌ی بحران‌های ویرانگر دوران پس از انقلاب است. بدون دگرگونی در ساختار سیاسی و دستیابی کشور به یک ساختار سیاسی دموکراتیک مبتنی بر انتخابات و اعمال اراده‌ی آزادانه‌ی مردم، بدون مبتنا گذاردن منشور حقوق بشر و اصول آزموده شده دموکراتیسم در زندگی سیاسی ایران، این کشور نخواهد توانست با کاروان پیشرفت و تمدن همراه گردد. دموکراسی سیاسی پیشرفت اقتصادی هم چون دوا به پای تمدن، مکمل یکدیگر هستند و نجات کشور ما نیز جز بر این شالوده‌ها ممکن نمی‌شود.

۶- بسیج و مذاکره

در چهارچوب روش‌های دموکراتیک مبارزه، دو تاکتیک اهمیت بیشتر دارند: بسیج مردم در راستای هدف و جنب نیروی مقابل به مذاکره. دموکرات‌ها باید به بسیج دموکراتیک مردم همچون بزرگترین عامل تضمین کننده دموکراسی بنگرند. به موازات ویرزمینه این کوشش فرهنگ آفرین، مذاکره بهترین وسیله‌ی حل مسائل، چه در مناسبات میان نیروهای اپوزیسیون و چه در میان نیروهای منتقد و مخالف با دولت است. دولت، چنانچه در برابر سرنوشت کشور احساس مسئولیت کند، باید بجای طرد و سرکوب مخالفین یا آنها به مذاکره و مشاوره بنشیند و بدین وسیله به تغییر فضای بسته‌ی سیاسی اقدام کند. نیروهای ملی و دموکرات طبیعتاً باید خواهان مذاکرات سیاسی با دولت وقت باشند و در صورت فراهم شدن چنین امکانی از آن استقبال کنند.

۷- بسوی همکاری و اتحاد

هر حزب و سازمان سیاسی، مستقل از اینکه چه گذشته و اکنون دارد، حق دارد از آماج‌های دموکراتیک، ملی و دادخواهانه دفاع کند. حق دارد بر سر هر یک از این امر ج‌ها دست همکاری و اتحاد به سوی دیگران دراز کند، و چنین دستی‌می‌بایست فشرده شود. باید کوشید تا طیف نیروهای معتقد و مدافع دموکراسی هر چه گسترده‌تر گردد. باید کوشید تا بر پایه‌ی آماج‌های گوناگون دموکراتیک، ملی، ترقی‌خواهانه و عدالت‌خواهانه انواع همکاری‌ها و اتحادها پدید آید.

برای اصلاح سیاست و ساختار سیاسی حاکم

مبارزه موازی

نیروهای ملی و دموکرات، در راستای آماج‌های دموکراتیک مردم، هم برای آگاه‌سازی و بسیج دموکراتیک توده‌ها در برابر دیکتاتوری می‌کوشند و هم برای تقویت روندهای مثبت و همسوی با نیازهای کشور در حکومت. بدون بسیج دموکراتیک مردم و همگانی کردن خواست دموکراسی، حتی در صورت پیدایش امکان گزینش، دموکراسی بی‌پشتوانه و پشتیبان خواهد ماند. برای امروز و آینده ایران اهمیت حیاتی دارد که مردم آلترا تیبود دموکراسی را در برابر استبداد و دیکتاتوری باز شناسند و به دفاع از آن ترغیب شوند. آگاهی و فشار فزاینده مردم برای دموکراسی می‌تواند امکان تحول گام به گام در سیاست و ساختار حاکم را افزایش دهد.

به موازات این روند، نیروهای دموکرات باید گام به گام در کشاکش‌های درونی حاکمیت تا ثیر بگذارند و جدا برای تقویت نیروها و روندهای بیشتر سیاسی و واقع بین، و برای متحول کردن حکومت بکوشند. مبارزه برای ایجاد امکان تحول در حکومت و متحول کردن آن جزئی جدائی‌ناپذیر از مجموعه‌ی وظایف ملی ما در شرایط کنونی است.

پیشگذاشت درباره روند اصلاحات در حکومت

دفع و خنثی کردن بسیاری از خطرهایی که کشور را تهدید می‌کنند در گرو اقدام به هنگام دولت است. برخی از این خطر‌ها، از آن جمله خطر فروپاشی اقتصاد و گسیختگی جامعه و کشور چنان‌اند که اگر دولت وقت برای آنها چاره‌ای نیاند باشد، ممکن است ملت ما زمان را برای مقابله‌ی با آنها برای همیشه از دست بدهد. دولت باید بخود آید و پیش از آنکه دیر بشود به اصلاحات جدی در سیاست و ساختار حکومت دست بزند و امکانات سیاسی

مقابل به بحران کشنده را پدید آورد. برخی از اصلاحاتی که انجام آنها برای جلوگیری از فاجعه‌های در شرف وقوع فوریت دارد، بشرح زیر است:

۱- پایان دادن به مملوک‌انطوائی و چندمرکزی در حکومت و مشخص کردن مقامات و نهاد‌های اصلی مسئول در سه قوه‌ی مجریه، مقننه و قضائیه. در این زمینه ضرورت دارد که مثل سایر کشورهای جهان مجلس، دولت رئیس دولت در رأس قدرت سیاسی قرار گیرند و مسئولیت هدایت سیاسی کشور به آنها سپرده شود و از مداخله‌ی دیگر مقامات و نهاد‌ها در این حوزه‌ی مسئولیت‌ها بطور قانونی جلوگیری شود. در این راستا حکومت باید مقامات و نهاد‌های بیشتر شعری را در سمت برداختن به امور تخصص خود سوق دهد.

۲- برداشتن زنجیر شریعت از پای سیاست و سیاستمداران.

۳- تأمین حاکمیت قانون و ناظر کردن قوانین مدون رسماً تصویب شده بر همه‌ی امور، پایان دادن به هرگونه تبعیض و خودسری مقامات در برابر قانون.

۴- منع قانونی و عملی فعالیت گروه‌ها و دستجات جما قدر و خرابکار و پذیرش مسئولیت دفاع از قانون در برابر هر گونه اقدام این گروه‌های فشار از سوی دولت.

۵- پایان دادن به تعدد قوا و تعدد فرماندهی در نیروهای نظامی و انتظامی.

۶- هدف قرار دادن پیشرفت فنی - اقتصادی و تابع کردن مجموع سیاست‌ها به این هدف بزرگ و آینده‌ساز. در این راستا کنار گذاردن انواع راه‌های اختراعی بی‌محتوای "رشد" و منطبق کردن روند رشد کشور بر روند جهانی تجربه شده رشد، اهمیت تعیین کننده دارد.

۷- ایجاد محیط امن و اعتماد بر انگیز برای فعالیت سرمایه و کار، اتخاذ تدابیر ضروری برای جلب سرمایه و تکنولوژی و تحرک دادن به بخش تولید و صادرات.

۸- تأمین شرایط ضروری برای بازگشت مهاجرین و جلب متخصصین ایرانی به کار در ایران.

۹- پایان دادن به سیاست انقیاد و سرکوب زنان. پایان دادن به سیاست بیرون رانی زنان از محیط‌های کار و تولید، پایان دادن به تبعیض علیه زنان در محیط‌های آموزشی و در امر تصدی مشاغل و مسئولیت‌ها.

۱۰- حرکت بسوی فضای باز سیاسی و تأمین شرایط زندگی و فعالیت آزادانه سیاسی - فرهنگی مردم و احزاب سیاسی.

۱۱- بازسازی سیاست خارجی بر پایه‌ی پذیرش قوانین و مقررات بین المللی و الزامات همکاری اقتصادی - سیاسی با دیگر کشورهای جهان، به ویژه کشورهای پیشرفته‌ی صنعتی.

۱۲- پایان دادن به هرگونه حرکت تروریستی یا حمایت از تروریسم، یا هر گونه اقدامی که زمینه‌ی متهم شدن دولت ایران به تروریسم را فراهم آورد. لغو حکم مرگ سلمان رشدی و پایان دادن به تنش‌های بین المللی ناشی از آن.

۱۳- اتخاذ مجموع تدابیر ضروری برای اثبات نادرستی ادعاهای خطر آفرین مربوط به تلاش ایران برای دستیابی به سلاح اتمی.

۱۴- ترک موضع مخالفت با روند صلح خاورمیانه و پایان دادن به تلاش‌های ناسنجیده برای دامن زدن به دشمنی با اسرائیل، که خود منشأ زبان‌های سنگینی برای کشور ما می‌تواند باشد.

۱۵- اقدام فوری برای عادی سازی مناسبات با آمریکا و اروپا و اتخاذ یک سیاست سنجیده و اطمینان بخش برای همکاری با آنها در راستای مصالح و نیازهای کشور.

حزب الله کتاب‌فروشی "مرغ آمین" را...

بقیه از صفحه ۱

فضایی کشور هشدار داد: مبادایا این جوانان حزب اللهی که به وظیفه‌اشان عمل کرده‌اند، برخورد کنید! روزنامه اطلاعات در یک اقدام کم سابقه، به انتقاد از سخنان امام جمعه تهران پرداخت.

سرنخه‌ها دست کیست؟

پیش از حمله به دفتر انتشارات مرغ آمین و به آتش کشیدن آن، روزنامه‌ی رسالت در شماره ۳۰ خرداد خود نامه‌ای را در نقد "زمان خدایان" دو شنبه‌ها می‌خندند "به خدایان رسانده که امضای "جمعی از

است به نام "خدایان" دو شنبه‌ها می‌خندند. این کتاب را نویسنده جوانی به نام محمد رضا خوش بین خوش نظر، نوشته است. انتشار خدایان دو شنبه‌ها می‌خندند. خشم حزب الله را برانگیخت. هفته نامه "صبح" روزنامه‌های کیهان و رسالت با درج مقالات تند و تحریک آمیز علیه این کتاب و ناشر آن، زمینه روانی حمله اوپاش را فراهم آورده و فرمان حمله را صادر کردند.

کتاب "خدایان" دو شنبه‌ها می‌خندند. با اجازه وزارت ارشاد اسلامی منتشر شده بود. اما تحت فشار روزنامه‌های ارتجاعی و محافظ حزب الله، مامورین این وزارت خانه کتاب مذکور را پس از انتشار توقیف کردند و نسخه‌های آن را جمع‌آوری نمودند.

آقای ابراهیم رحیمی، صاحب کتاب فروشی، در مصاحبه با رادیو بین المللی فرانسه گفت: خواسته من طبیعی است. من می‌خواهم عاملین این حادثه دستگیر شوند و به سزای اعمالشان برسند و خسارت من تأمین شود و تضمین شغلی در این جامعه برای ناشرین و نویسندگان کتاب فروشان تأمین بشود.

روز جمعه گذشته، آیت الله جنتی امام جمعه موقت تهران، در سخنان خود ضمن اشاره به حادثه تهاجم به کتاب فروشی "مرغ آمین"، از اوپاش حزب الله به دفاع برخاست و گفت: جوانان مسلمان وقتی انحرافی را در جایی می‌بینند، تذکر میدهند و بر طرف نمی‌شود، چه باید بکنند؟ وی خطاب به دستگاه

مردان "مورد اشاره نامه یاد شده بودند. این نامه که در روزنامه رسالت ارگان قشری ترین جناح حکومت اسلامی درج شده است به روشنی گواه آنست که آنچه حکومتی‌ها از آنان بنام "امت حزب اله" نام می‌برند که در برابر بی‌رحمتی‌ها نسبت به ارزشهای نظام مقدس "بشدت حساسیت و واکنش نشان می‌دهند، دست‌آمران خود حکومت و اجیرشدگانی هستند که مستقیماً با اشاره و دستور بالایی‌ها وارد عمل می‌شوند. حکومت‌های استبدادی و مستبدان در همه جای دنیا آنجا که در پیشبرد علنی و صریح مقاصد خود به هر دلیل دچار محظورات‌اند، از باندهای سیاه ضرب و شتم و آدم رانی و آدم کشی استفاده می‌کنند.

شکستن حریم رمان و قصه و داستان و قلم، با عواطف پاک و غرایز طبیعی جوانان جامعه بازی نموده و نسبت به ارزشهای ملی و مذهبی و انقلابی یک ملت گستاخی روادارند.

در ادامه این نامه خطاب به مسئولان وزات ارشاد آمده است: "آیا بس نیست آزادی بیش از حدی که به مطبوعات دگراندیش و قلم بدستان مزدور داده‌اید و هر از چند گاهی، در حالیکه جامعه اسلامی را به باد سانسور و عدم آزادی می‌بندند و در پشت صحنه آن بدترین بی‌رحم‌نهارا حتی به مقدس ترین جایگاه و مقام جامعه می‌نمایند؟! دفتر انتشارات مرغ آمین پس از انتشار این نامه مورد حمله قرار گرفته و به آتش کشیده شده است و مجریان این حمله و غارت قطعاً همان "لایق

نتایج نظر سنجی از خوانندگان "کار"

نشریه "کار" در اسفند ماه سال گذشته، هم زمان با آغاز هفدهمین سال انتشار خود، پرسشنامه‌هایی را در میان خوانندگان خود توزیع کرد که هدف آن آشنایی بیشتر با نظرات خوانندگان و انتظاراتی که آنان از "کار" دارند، بود. استقبال از این ابتکار بیش از آن بود که ما پیش بینی می‌کردیم. خوانندگان زیادی، پرسشنامه فوق را با دقت و مسئولیت پر کردند و برای ما فرستادند.

همانگونه که قبلتر وعده داده بودیم، جمع‌بندی این نظر سنجی را برای اطلاع عموم منتشر می‌کنیم. این جمع‌بندی، البته کامل نیست و تنها شامل برخی از مهمترین پرسش‌هایی است که ما با خوانندگان خود در میان گذاشتیم. شاید در فرصتی مناسب ترتیب جمع‌بندی کاملتر و مشروح تری را نیز منتشر کنیم. نکته قابل توجه در این میان آن است که برخی از انتظارات، انتقادات و پیشنهادات که از سوی خوانندگان مطرح شده‌اند، و ما خود نیز تا حدودی به آن‌ها آگاهی داشته‌ و داریم، تنها با کمک و همیاری متقابل میان دست اندرکاران "کار" و خوانندگان قابل حل و یا اجرا نیست. اگر بخواهیم صادقانه با خوانندگان خود سخن بگوییم، باید این نکته را با آنان در میان بگذاریم که با امکانات موجود، ما قادر نیستیم به همه انتظارات پاسخ بگوییم، اما اکنون بهترین راهی که خوانندگان ما از نشریه خود چه انتظاراتی دارند و خواهیم کوشید به تدریج تغییراتی در جهت این انتظارات به وجود آوریم.

نتیجه این نظر سنجی از نظر ما در یک نکته اساسی خلاصه می‌شود: "کار" برای این که آنگونه باشد که خوانندگان انتظار دارند، هنوز باید راه درازی را طی کند، هنوز باید بسیار تلاش کند.

در پاسخ این پرسش که آیا "کار" ارگان سازمان فدائیان خلق ایران (اکثریت) باقی‌ماند یا این که ضمن وفاداری به خط مشی سیاسی سازمان، به یک نشریه بدون هویت گروهی تبدیل شود؟ بخش بزرگی از خوانندگان، پاسخ داده‌اند که "کار"، ارگان فدائیان (اکثریت) باقی‌ماند:

هویت کار چه باشد؟	
ارگان فدائیان (اکثریت) بماند	۶۵.۹۰ درصد
بدون هویت گروهی باشد	۳۰.۳۰ درصد
نظر ممتنع	۳.۸۰ درصد

بیش از ۹۰ درصد پرسش‌شوندگان، در برابر این سوال که "کار" را به خاطر کدام مطالب آن می‌خوانید؟ پاسخ داده‌اند که "کار" را به خاطر تحلیل‌ها، ارزیابی‌ها و موضع‌گیری‌های سازمان می‌خوانند. علاقه‌مندی خوانندگان به مطالب ثابت نشریه "کار" در جدول زیر درج شده است:

علاقه‌مندی خوانندگان به مطالب ثابت نشریه	
تحلیل‌ها و موضع‌گیری‌های سازمان	۹۱.۶۰ درصد
نظرات و دیدگاه‌ها	۶۷.۶۰ درصد
اخبار و گزارش‌های سیاسی	۶۵.۲۵ درصد
اخبار خارجی و تفسیرها	۴۰.۱۰ درصد
مطالب اجتماعی	۳۶.۴۰ درصد
اخبار علمی	۳۱.۰۰ درصد
مطالب اقتصادی	۲۶.۵۰ درصد
صفحه هنری	۲۳.۵۰ درصد
اخبار ورزشی	۱۴.۴۰ درصد

اکثریت بزرگی از خوانندگان می‌گویند که به پرسشنامه پاسخ داده‌اند. در برابر این پرسش که: آیا می‌توان هم ارگان یک سازمان سیاسی و هم یک نشریه با زودموکرات بود؟ پاسخ مثبت داده‌اند:

آیا می‌توان هم یک ارگان سیاسی و هم نشریه‌ای باز و دموکرات بود	
بله	۷۱.۲۳ درصد
نه	۱۵ درصد
نظری ندارم	۵.۷۱ درصد
پاسخ نداده‌اند	۷.۸۶ درصد

تنها بخش کوچکی از پاسخ‌ها می‌گویند که "کار" نشریه‌ای است که بر آن سانسور حاکم است. اما در عین حال اکثریت پاسخ‌ها حکایت از آن دارد که "کار" هنوز نتوانسته است خود، نمونه یک نشریه وابسته به یک سازمان سیاسی و در عین حال با زودموکرات باشد.

آیا کار یک نشریه باز و بدون سانسور است؟	
بله	۳۷.۱۴ درصد
تا حدودی	۵۲.۱۴ درصد
نه	۵.۷۱ درصد
پاسخ نداده‌اند	۴.۰۰ درصد

از خوانندگان پرسیدیم که آیا "کار" در انعکاس اخبار و گزارشات زحمت بی‌طرفی را می‌کند و به حقیقت وفادار است؟ بخشی از آنان که به این سوال پاسخ دادند، نوشتند که یک نشریه سیاسی اصولاً نمی‌تواند بی‌طرف باشد، اما پیش از این از پاسخ‌ها آن بود که: آری، "کار" در انعکاس رویدادها رعایت بی‌طرفی را می‌کند.

آیا کار بی‌طرف و وفادار به حقیقت است؟	
بله	۵۷.۱۴ درصد
تا حدودی	۲۲.۱۴ درصد
نه	۶.۴۳ درصد
پاسخ نداده‌اند	۱۴.۲۹ درصد

"کار" یکی از عمده‌ترین اهداف خود را خیررسانی و آگاه کردن خوانندگان خود از اوضاع واقعی، در درجه اول ایران، قرار داده است. اما در این زمینه دشواری‌ها هنوز بسیار و هدف دور است. بخش عمده پاسخ‌ها در اینجا نیز تا حدودی بوده است. دلایلی که مورد اشاره قرار گرفته است، در درجه اول دو هفتگی بودن "کار" در درجه دوم مشکلات در توزیع به موقع نشریه و سپس محدودیت منابع خبری و به ویژه کمبود منابع مستقل خبری بوده است:

احزاب کار شما را در جریان اوضاع قرار می‌دهد؟	
بله	۱۶.۲۳ درصد
تا حدودی	۷۵ درصد
نه	۷.۱۴ درصد
پاسخ نداده‌اند	۱.۴۳ درصد

انتظارات از "کار" متنوع و گوناگون است. جدول زیر عمده‌ترین انتقادات و همچنین کمبودها را از نظر پرسش‌شوندگان دسته‌بندی کرده است:

انتقادات و کمبودهای عمده کار	
کاهش به نسبت انتقادات	
دوری بی‌وسوسه از اوضاع اصل جیب	۱۹.۲۴ درصد
صفت پرده‌داری و بی‌سوسه‌ها	۱۳.۹ درصد
ناحصر در ترویج به موعظه نشریه	۱۲.۵ درصد
کلیشه بودن اخبار	۱۱.۱ درصد
کمبود مقالات میزبان سیاسی فکری جیب	
سای فکری سازمان	۱۱.۱ درصد
کمبود اهتمام مشخص در ارتباط با اپوزیسیون	
داخل کشور و تحلیل موفعیت آن	۸.۳۰ درصد
کمبود مقاله برنامه‌ریزی و حسن کارگری	
حساب از کمبودها	۶.۹۵ درصد
کمبود نقد احزاب و سازمان‌های دیگر	۶.۹۵ درصد
الفای تریبالی در تریب حکومت	۶.۹۰ درصد
ضعف ارتباط با خوانندگان	۲.۸ درصد

و بالاخره از خوانندگان پرسیدیم، در میان نشریاتی که با آنان آشنایی دارید، "کار" به نظر شما چگونه نشریه‌ای است؟ پاسخ‌ها چنین بود:

چه نمره‌ای به کار می‌دهید؟	
خوب	۵۰.۷۱ درصد
متوسط	۳۷.۱۴ درصد
ضعیف	۱۰.۷۱ درصد
پاسخ نداده‌اند	۰.۵۷ درصد

پاسخ به نامه‌ها

در چند شماره گذشته "کار"، به علت حجم زیاد مطالب نوشته‌های مربوط به کنگره چهارم سازمان فدائیان خلق ایران (اکثریت)، متأسفانه نامه‌هایی که از سوی خوانندگان عزیز به دست ما رسید، بدون پاسخ ماند. با یورش مجدد از این تاخیر، کوشش خواهیم کرد که از این پس نه تنها روال همیشگی انعکاس نامه‌های خوانندگان و پاسخی به این نامه‌ها را ادامه دهیم، بلکه تا حد امکان، به این روال نظم بیشتری ببخشیم.

● آقای وارثان نظریان، در نامه پرمهری که برای ما فرستاده‌اند، ضمن مفاسد نشریه "کار" با دیگر نشریات، از جمله نوشته‌اند: "در بین این نشریات تنها نشریه شما، برخلاف بقیه، به معنای واقعی کلمه به دموکراسی و تحلیل دقیق از شرایط ایران ادامه داده است... من یک فرد ایرانی هستم و در مجموع افکار و آرایم هیچ گونه تأثیری، نه در نشریه شما و نه در جامعه ایران، ندارد. فقط به این منظور این متن را نوشتم که سعی کنم واقعیت‌های خودتان را به شما نشان بدهم و بدانید که تنها جریانی هستید که تحلیل مشخص از شرایط مشخص می‌دهد و سعی در تأمین منافع مردم ایران دارد. بقیه جریانات بر اساس کتاب‌هایی که بیش از ۲۰ سال پیش نوشته شده است و با از وضعیت کشورهای دیگر اطلاعات کسب می‌کنند و بر حسب آن اطلاعات سعی در تحلیل کردن برای مردم ایران دارند و در مجموع سعی در قدرانی از کارهای شما دارم."

وارثان عزیز! اگر ما استوار ایستاده‌ایم و علیرغم همه مشکلات به کار دشوار خود ادامه می‌دهیم، استواری و نیرویمان را از دوستان عزیز چون شما می‌گیریم که در این راه دشوار در کنار ما قرار دارید. ما خود، به همه آن چیزهایی که شما در مورد ما نوشته‌اید، باور نداریم؛ اما تمام سعی و تلاشمان آن است که همان گونه باشیم که شما در این نوشته کوتاه تصویر کرده‌اید. امیدوارم روزی برسند که نظروارای شما و دیگر مردم ایران، نه فقط در نشریه "کار"، که در جامعه ما تا تأثیر مناسب و واقعی خود را داشته باشد!

دوست عزیز، در پاسخ به نامه دوم شما و درخواست‌هایی که از ما کرده‌اید: متأسفانه ما آرشیو "کار" پس از انشعاب سال ۵۹ را به منظور فروش در اختیار نداریم و آن چه موجود است تنها آرشیوهای ضروری برای خود نشریه است و در شرایط کنونی امکان بازتکثیر آن‌ها نیز وجود ندارد. دوم: شما فراموش کردید نام کتاب فروشی مورد نظرتان در آخن را برای ما بنویسید و ما نمی‌دانیم که کتاب فروشی مورد نظر شما، کدام کتاب فروشی است. پیروز باشید!

● دوستان عزیز! پیوندگان راه آزادی! متأسفانه به دلایلی که در مقدمه این ستون به آن‌ها اشاره کرده‌ایم، موفق نشدیم به موقع اخبار مربوط به اطلاعیه‌ها و فعالیت‌های شما را منعکس کنیم. این کوتاهی و قصور را به حساب بی‌توجهی "کار" به فعالیت‌هایی که از سوی شما صورت می‌گیرد، نگذارید و ما را در جریان فعالیت‌های خود قرار دهید. ما بنا به وظیفه خبررسانی خود، صرف نظر از قضاوتی که شما نسبت به ما داشته باشید، عمل خواهیم کرد.

ارگان فدائیان اکثریت بماند، اما بلندطبعی، سعه صدر، اعتماد به نفس و آزاداندیشی یک نیروی جیب دموکرات امروزی و مجهز به فرهنگ والای قرن ۲۱ را از خود نشان دهد.

مهمترین انتقاد، تلاش دست‌اندرکاران برای بی‌رنگ کردن روزنامه فرق دارد.

"کار" باید ارگان فدائیان اکثریت بماند ولی با چشمان باز ناظر به حوادث و رویدادهای آینده باشد.

دوستدار سازمان هستیم، عشق سال‌های قبل هنوز ریشه در تار و پودم دارد. عشقی که به گمراهی کشانده شده است، عشقی که پس از سال‌های ۶۲-۱۳۶۱ به گمراهی رفت و من ظاهراً دیگر آن را از دست داده‌ام، شاید هم نه، نمی‌دانم... هنوز خیلی دیر نشده است، جبران کنید تا ما هم قامت راست کنیم.

پاسخ‌ها

به نامت کار می‌کنیم

از آن چه شما برای مانوشته‌اید...

"کار" هنوز علیرغم تلاش خود در جهت تبیین اوضاع سیاسی، نتوانسته است نقش قاطعی ایفا نماید، ولی من ایمان دارم که "کار" توان بالقوه برای این تبیین را با توجه به طیف اطراف خود، دارد و این بسیار بار ارزش و آینده ساز است.

جای صفحه آینده در "کار" خالی است، به جوانان بیشتر توجه کنید.

"کار" در صحنه مبارزه با استبداد مذهبی و تلاش برای استقرار دموکراسی در ایران، در صف اول مطبوعات فارسی‌خارج از کشور قرار ندارد.

"کار" از نظر روزنامه‌نگاری در سطحی پایین و از نظر حقیقت‌نویسی در سطح بالایی است.

نه تنها انتقادی به این روزنامه نمی‌بینم، بلکه "کار" را یکی از بارزترین و مفیدترین روزنامه‌های اپوزیسیون در خارج از کشور می‌دانم.

اگر قرار بود که تمام تحلیل‌های "کار" یا واقعیت منطبق باشد که شما هم بعد از خدا گل بی‌عیب بودید!

"کار" در مجموع موفق و مفید بوده است، ولی در شکستن دکم‌های گذشته با تردید گام برمی‌دارد و کمتر در تلاش پیوند نیروهای ملی با جیب دموکرات می‌باشد.

"کار" باید ارگان سازمان باشد. اگر نظر دیگران قبول دارید، بهتر است روزنامه‌ای دیگر و نامی دیگر انتخاب کنید!

امیدوارم "کار" انعکاس نظرات توده‌های مردم می‌دهند. نه فقط مشتاق روشنفکر که هر روز تغییر موضع می‌دهند.

سیاست "کار"، سیاست نه سیخ بسوزد نه کباب، است.

"کار" دلخوش به این نباشد که تعداد خوانندگان خارج از کشور زیاد شود، اگر چه زیادی خوانندگان در خارج هم مفید است؛ اما راه موفقیت "کار" درد و چیز است: اعتقاد به حقیقت و انعکاس آن، رساندن "کار" به توده‌های میلیونی داخل کشور.

اگر دموکرات هستید، چرا نظر روزنامه سلام و عکس‌خوینی‌ها را در صفحه اول چاپ می‌کنید، اما سالگرد شهادت قهرمان بزرگ، خسرو روزبه و امثال او، فراموشتان می‌شود؟

"کار" سعی می‌کند خود را به نشریات بازاری نزدیک کند، "کار" باید نشریه‌ای طرفدار محرومان و جیب باشد، ولی اسکله یک شماره از آن به فروش برسد، نه ارگان راست‌ها و بورژوازی.

بسیاری از خوانندگان، پاسخ به سوالاتی که در پرسشنامه "کار" درج شده بود را کافی ندانستند و پاسخ‌های خود را با توضیحاتی همراه ساختند، که حاوی نکاتی قابل توجه بود. متأسفانه محدودیت صفحات "کار" امکان نمی‌دهد همه آن چه را که خوانندگان برای ما نوشتند، منتشر کنیم. آن چه در زیر می‌خوانید، تنها نمونه‌هایی است از نظرات، انتقادات و راه‌نمایی‌ها:

"کار" از زاویه دید فدائیان سخن می‌گوید، پس بگذارد با عینک فدائیان به اخبار و گزارش‌ها بنگرد. تمام مطالب درسیج و خنثی کردن بشکه باروتی است که در حال انفجار است. رفقا، به سیر حوادث جهت دهید، خنثی و کم‌تفاوت "کار" را در بحث مسائل اقتصادی، هنر، ورزشی و علمی نیندازید.

"کار" رنگین‌کمانی از مطالب هنری، ورزشی، علمی و... است. فقط آن چه کم دارد یک قطب نما است که اصلاً معلوم کند، کشتی می‌خواهد به کدام سو برود. رفقا، قطب‌نمای دزدیده شده خود را پیدا کنید، که هویت سازمان شما بود.

"کار" در سیاسی‌بودن و غیر سیاسی‌بودن شک کرده است.

بگذارید چون "کار" را دوست دارم و نمی‌توانم از آن انتقاد کنم، از حسن آن بگویم که برایم مسلم است. آن چه "کار" هست، کل توان انسان‌های صادقی است که در راه آن نیرو گذاشته‌اند.

پنجمین اجلاس نیروهای چپ آمریکای لاتین

"هدف مقدم" پیروزی بر سیستم نئولیبرالی است!

تهیه و تنظیم: ع. بهار

در اوخر ماه امسال احزاب و سازمانهای چپ آمریکای لاتین برای پنجمین بار گرد هم آمدند. هدف این اجلاس مبارزه با بحران، یافتن چشم اندازهای جدید و هماهنگی استراتژی سیاسی مشترک چپ در این قاره بود.

نخستین اجلاس احزاب و سازمانهای چپ آمریکای لاتین در سال ۱۹۹۰، به پیشنهاد حزب کارگر برزیل فراخوانده شده و از آن پس هر ساله در یکی از کشورهای آمریکای لاتین تشکیل میشود.

از آنجایی که اولین اجلاس در شهر سان پابلو برزیل برگزار گردید، این اجلاس همواره به همین نام، "اجلاس سان پابلو" شهرت یافته است. در اولین اجلاس، در سال ۱۹۹۰ در سان پابلو، نمایندگان احزاب و سازمانها، با سازش اندیشه سوسیالیستی و مبارزه برای عدالت اجتماعی و دموکراسی واقعی را به عنوان وظیفه مشترک چپ آمریکای لاتین تعیین نمودند. در بیانیه پایانی این اجلاس ذکر شده بود:

در برابر موضعی که به ما پیشنهاد میکنند سلفه امپریالیسم را بپذیریم، ما طرح جدیدی را برای اتحاد و همکاریهای قاره‌ای پیشنهاد میکنیم. این طرح دربرگیرنده حق تعیین سرنوشت کشورهایمان، بازیابی هویت تاریخی و فرهنگی ما و هم چنین لغو قروض خارجی غیر قابل پرداخت و ایجاد یک اقتصاد سیاسی مدافع منافع خلقهای کشورهایمان، که منابع ضروری کافی در اختیار دارند و میتوانند فقر و فلاکتی که میلیونها آمریکای لاتینی در آن بسر می‌برند را پایان دهند، می‌باشد. ما خواست مشترکمان را مبنی بر بازسازی اندیشه چپ و سوسیالیسم، تحکیم کارا کترهای بخش، تصحیح اشتباهات، زدودن همه اشکال شدیداً بوروکراتیک و ضرورت یک دموکراسی واقعی اجتماعی، مورد تأکید قرار میدهیم.

برای پنجمین اجلاس، که امسال در مونتو ویدئو پایتخت اورگوئه برگزار شد، یک تحلیل اقتصادی، سیاسی، اجتماعی از آمریکای لاتین در نظر گرفته شده بود. ۱۲۰ نماینده از ۲۸ کشور، در اجلاس مونتو ویدئو شرکت کرده بودند و بیانگر طیف سیاسی وسیعی بودند. از احزاب دمکرات مردمی مثل حزب سوسیالیست شیلی

تا سازمانهای چریکی مثل URNG از گواتمالا به این اجلاس نماینده فرستاده بودند. جهل و جهار سازمان از اروپا و آسیا و آفریقا مثل بین الملل سوسیالیست ها و حزب سوسیالیسم دمکراتیک آلمان هم بعنوان ناظر در اجلاس شرکت داشتند.

دبیر روابط بین الملل حزب کارگر برزیل، مارکو آرتیو گارسیا، در صحبت‌هایش تصویر مثبتی از چپ آمریکای لاتین منعکس نمود. او گفت که چپ هادر مجموع توانسته‌اند در دو سال گذشته، در انتخابات ۱۴ کشور موفقیت‌های عالی به دست آورند و در بعضی از کشورها در حکومت‌های ملی و منطقه‌ای و محلی دارای نماینده شوند. سازمان‌های حاضر در این اجلاس، دارای بیش از ۳۰۰ نماینده در پارلمان‌ها، ۶۰ فرماندار و صدها شهردار می‌باشند که در برگیرنده حدود یک چهارم نیروهای پارلمانی کشورهای شرکت کننده می‌باشند. تعدادی از نمایندگان با تردید به این ارزیابی نگاه میکردند. آن‌ها استدلال می‌کردند که انتظارات بیشتر بوده است. در اجلاس هاوانا، پیروزی جیها در برزیل، مکزیک، ونزوئلا، السالوادور، آرژانتین و اروگوئه ممکن تشخیص داده شده بود و پیش بینی شده بود که همراه با آن تغییر و تحولات اساسی در تناسب قوای سیاسی در این قاره پدید آید.

در هیچ کدام از این کشورهای چپ موفق نشد حکومت را در دست بگیرد. در چند کشور مثل اروگوئه و ونزوئلا، آرائی بیشتر از آن چه انتظار می‌رفت، نصیب چپ شد؛ اما پیروزی "فرجی موریس در پرودر" ماه آوریل امسال و انتخاب دوباره "کارلوس منم" در آرژانتین، آنهم زمانیکه هر دو یک برنامه اقتصادی نئولیبرالیسم در انتخابات شرکت کردند و آرای بخش بزرگی از مردم فقیر را بدست آوردند، باعث شد که بسیاری از خوش بینی‌ها از بین برود، به خصوص آن که جیهای پرو در انتخابات منحل شکست سختی شدند.

"مارکو آرتیو گارسیا" دبیر حزب کارگر برزیل در مورد این وضعیت چنین توضیح داد: تحلیل مادریست بود، اما

دیگر، به عنوان نمونه شفیق هندل از جیبه FMLN السالوادور، بدون قید و شرط ارزش یکسانی برای اشکال مختلف مبارزه فائل بود. مبارزه با از طریق برگ رای و یا تحت شرایط مشخص به شکل مسلحانه. بدینسبب او با جنبش EZLN در جیپاس مکزیک و جنبش رهایی بخش گواتمالا URNG اعلام همبستگی نمود.

تشدید محاصره اقتصادی کوبا از سوی آمریکا، بعنوان زیر پا گذاردن حقوق بین المللی، از طرف شرکت کنندگان در اجلاس مونتو ویدئو محکوم شد. پیرامون شرکت سازمان بولیوی آزاد بحث داغی در اجلاس صورت گرفت. بسیاری از شرکت کنندگان این سازمان را بخاطر شرکتش در حکومت بولیوی، مسئول برقراری حکومت اضطرابی، مجازات فعالین سندیکایی و دهقانان کوچک می‌دانستند.

به این پرسش که محبوبیت چپ در مجموع تاجه اندازه افزایش یافته است، مشکل بتوان جوابی داد. به نظر شرکت کنندگان در اجلاس مونتو ویدئو، میزان اعتصابات در نامه‌های قاره بالا رفته است و گسترش اعتصابات نظام‌های موجود را زیر سؤال می‌برد. سیاستهای تعرضی نئولیبرالی، با توجه به تفاوت‌های منطقه‌ای، بحران فوق العاده‌ای را ایجاد کرده است. نماینده حزب PRD مکزیک، خواستار حمایت از صنایع ملی و اصلاحات در سازمانهای مالی بین المللی، مثل بانک جهانی و سازمان بین المللی پول، شد. او گفت: "مانسی نوایم فروض خارجی را بهر دایم و این موضوع دوباره باید مورد مذاکره قرار گیرد. این پیشنهاد مورد توافق سازمان‌های شرکت کننده در مونتو ویدئو قرار گرفت. بدین ترتیب خواست قدیمی جیهای آمریکای لاتین مبنی بر برخوردگی بدون قید و شرط قروض، با پیشنهاد مذاکره مجدد در مورد این قروض تعویض شد.

در رابطه با مبارزه سیاسی نیز، سازمان‌هایی که در این اجلاس گرد آمده بودند، مواضع مختلفی را نمایندگی می‌کردند. از یک طرف تعداد زیادی از این سازمان‌ها به وضوح بر انتخابات و دموکراسی پارلمانی تأکید داشتند و از طرف

اجلاس ششم در سال ۱۹۹۶ در سان سالوادور پایتخت السالوادور برگزار خواهد شد. هم چنین تصمیم گرفته شد تا یک دفتر دائمی در سان پابلو جهت فعالیت‌های مشترک برای حفظ حقوق بشر و فعالیت کردن سازمان‌های زنان و جوانان در کار این اجلاس‌ها ایجاد شود.

با کستان نیز هست. البته طبیعی است اسلام آباد عامی کند ارتباطی با طالبان ندارد.

یک سخنگوی وزارت خارجه پاکستان در این مورد اظهار داشته است: "اگر ما به طالبان کمک کرده بودیم، گمان می‌کنید باز هم شکست می‌خوردند؟" اما واقعیت این است که هواپیماها، تانک‌ها و سازهایی که طالبان به ما می‌فروشند، همه در نبردهای غنیمت گرفته نشده بود. اما طالبان با سرعتی پیش از حد به سوی دروازه‌های کابل پیش رفتند و روند انتقال قدرت به ابتکار سازمان ملل را متوقف کردند.

این عملیات به شکست فاحشی برای اسلام آباد تبدیل شد. مسعود و ربانی که پاکستان عمیقاً از جاران آن را برانگیخته بود، کنترل بلا منازع کابل را به دست گرفتند. بار دیگر شبح نا آرامی از سوی پشتون‌های به خشم آمده در امتداد مرزهای پاکستان ظاهر شد. رحیم‌الله یوسف‌زای، رئیس دفتر روزنامه

اسلام آباد می‌گوید که در این نبردها، نیروی جدیدی به راحتی وارد صحنه شد: جنبش طالبان، این جنبش، نیروهای خود را عمدتاً از میان پشتون‌های جنوبی

انقلاب قبایل دورانی بسج کرد که به طور سنتی به خانواده سلطنتی وفادار بوده‌اند. این طلبه - سربازها که در مدارس در اردو گاه‌های اوارگان در پاکستان آموزش دیده بودند، در میان مردمی که دیگر از باج خواهی‌های مجاهدین طاقتشان طاق شده بود، طرفدار پیدا کردند. اما پیشروی طالبان در برابر دروازه‌های کابل که از سوی نیروهای "دولتی" احمد شاه مسعود و برهان‌الدین ربانی به طور مستحکم از آن دفاع می‌شد، متوقف گردید.

چه کسی پشت این جنبش پنهان است؟ در حالی که هزینه این نیروها تجار متمول افغان که بی‌صبرانه منتظر گسایش راه با ارزش تجاری به استای می‌مانند، تأمین می‌کنند، کمتر تردیدی وجود دارد که این جنبش، مورد حمایت وزارت کشور

اخبار کوتاه خارجی

سرنوشت نامعلوم پناهندگان رواندایی

در هفته‌های گذشته تهدید زیر مینی بر اینکه صدها هزار پناهنده رواندایی را به زور به کشورشان باز خواهد گرداند، و عملی شدن این تهدید در مورد ۱۳ هزار آواره اهل رواندای و بیروندی که در زیر به سر می‌پرند، باعث شد که ۱۳۳ هزار آواره رواندایی، اردو گاه‌های واقع در خاک زئیر را به مقصد کوه‌ها ترک کنند. بر اثر اعتراض سازمان ملل، دولت زئیر عاقبت حاضر شد بپذیرد که کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل عهده دار امر معادوت آوارگان شود. از هنگام جنگ داخلی رواندای در سال گذشته که به روی کار آمدن دولت وابسته به قبیله توتسی انجامید، صدها هزار نفر از قبیله هوتو که متهم به دخالت در کشتار نیم میلیون نفر از توتسی‌ها در جنگ داخلی سال گذشته‌اند، به زئیر گریخته‌اند.

یک حمله انتحاری دیگر در بیت المقدس

هفته گذشته یک حمله انتحاری دیگر در منطقه پهنودی نشین بیت المقدس، تعدادی کشته و مجروح به جای گذاشت. به دنبال این حادثه، پلیس اسرائیل ۳۰ نفر از فلسطینی‌های ساکن کرانه باختری رود اردن را به اتهام عضویت در گروه بنیاد گرای حماس دستگیر کرد. گفته می‌شود در میان دستگیر شدگان، نام عبدالشاکر عیسی ۲۷ ساله نیز دیده می‌شود که متهم به طراحی ترورهای انتحاری اخیر است. به دنبال انفجار هفته گذشته، با سرعفات رئیس حکومت خود مختار فلسطینی، جمهوری اسلامی را متهم به حمایت از گروه حماس کرد.

گروگان گیری در کشمیر

گروه استقلال طلب "الفران" در کشمیر هندوستان که پنج شهروند غربی را به گروگان گرفته و خواهان معاوضه آنها با زندانیان کشمیری در هند شده بود، یکی از گروگان‌های خود را به قتل رساند. مسلمانان کشمیر برای جدایی از هند علیه دولت این کشور می‌جنگند و مورد حمایت پاکستان‌اند. مذاکراتی بین گروه الفران و دولت هند در جریان است و گفته می‌شود هند به معاوضه تعدادی از زندانی‌ها با گروگان‌ها رضایت داده است.

تحریم انتخابات ریاست جمهوری الجزایر

علیرغم تلاش‌های دولت الجزایر برای ترغیب اپوزیسیون غیر بنیاد گرا به شرکت در انتخابات ۲۵ آبان، همه احزاب عمده اپوزیسیون این انتخابات را تحریم کرده‌اند. تا هنگام تنظیم این خبر، هفت نفر کاندید ریاست جمهوری شده‌اند. در میان آنان، نام فرمانده ژاندارمری و یکی از اعضای پارلمان موقت به چشم می‌خورد که هر دو از عناصر وابسته به حکومت برآمده از کودتا محسوب می‌شوند.

دستگیری یک متهم بمب گذاری پاریس

یک الجزایری متهم به دست داشتن در بمب گذاری ۳ مرداد یک ایستگاه مترو در پاریس، توسط پلیس سوئد دستگیر شد. به دنبال این حادثه که به کشته شدن هفت نفر انجامید، در مورد عاملان انفجار احتمالات مختلفی مطرح شد. دود بیلمت جمهوری اسلامی در ارتباط با این حادثه مورد بازجویی قرار گرفتند. به نظر می‌رسد گزارش‌های دایر بر دخالت صرب‌ها در این بمب گذاری صحت نداشته است.

تشنج در چچن ادامه دارد

علیرغم انعقاد موافقت نامه نظامی چچنی‌ها و دولت روسیه برای پایان دادن به جنگ در این جمهوری خود مختار روسیه، تشنج در این منطقه قفقاز ادامه دارد. هفته گذشته ورود یک کاروان از واحدهای ارتش روسیه به گورمس، دومین شهر بزرگ چچن، باعث نگرانی ۶۰ هزار نفر ساکنان این شهریات حمله احتمالی نیروهای روس گردید. موافقت نامه نظامی ۸ مرداد، خلع سلاح شبه نظامیان چچن در ازای عقب نشینی ارتش روسیه را پیش بینی می‌کند.

با کستانی نیوز در پشاور، هشدار می‌دهد: هیچ یک از رهبران مجاهدین افغان به طور واقعی از ادعا بر پشتونستان دست نکشیده است. دولت بوتو وقتی به این نتیجه رسید که جنبش طالبان، دیگری اثر شده است، فوراً به این جنبش پشت کرد. سازمان امنیت پاکستان که هنگام تشکیل و راه اندازی جنبش طالبان میدان عملش محدود شده بود، اکنون از وضعیت پیش آمده استفاده کرده و امیدواری بیشتری یافته است.

یک دیپلمات غربی تأیید می‌کند که ISI مجدداً در حال تسخیر نیرو است. هدف از این بسیج، سرهم بندی اتحاد جدیدی علیه کابل از طریق کشاندن طالبان به سمت ائتلاف متشکل از نیروهای حکمت بارور شد و دست کمونیست سابق، و فرمانده نیروی شبه نظامی اربک است. در عین حال، دارو دسته وزیر کشور پاکستان راهی دیگر را می‌آزماید: راه منوسل شدن به

پاکستان نیز هست. البته طبیعی است اسلام آباد عامی کند ارتباطی با طالبان ندارد. یک سخنگوی وزارت خارجه پاکستان در این مورد اظهار داشته است: "اگر ما به طالبان کمک کرده بودیم، گمان می‌کنید باز هم شکست می‌خوردند؟" اما واقعیت این است که هواپیماها، تانک‌ها و سازهایی که طالبان به ما می‌فروشند، همه در نبردهای غنیمت گرفته نشده بود. اما طالبان با سرعتی پیش از حد به سوی دروازه‌های کابل پیش رفتند و روند انتقال قدرت به ابتکار سازمان ملل را متوقف کردند. این عملیات به شکست فاحشی برای اسلام آباد تبدیل شد. مسعود و ربانی که پاکستان عمیقاً از جاران آن را برانگیخته بود، کنترل بلا منازع کابل را به دست گرفتند. بار دیگر شبح نا آرامی از سوی پشتون‌های به خشم آمده در امتداد مرزهای پاکستان ظاهر شد. رحیم‌الله یوسف‌زای، رئیس دفتر روزنامه

پاکستان توطئه ای جدیدی را...

اسلام آباد می‌داند که ارزش استراتژیکش از نظر ایالات متحده که اکنون مصمم به نزدیک تر شدن به هند است، کاهش یافته و از این رو، رویای گشودن یک منطقه نفوذ در جمهوری‌های جدید آسیای میانه را در سر می‌پروراند. چشم اندازهای تجارت در این منطقه و سرسده انگیز است. به عنوان نمونه، تاجیکستان به لحاظ پنبه و انرژی آبی غنی است، ترکمنستان گاز طبیعی و نفت دارد، و پاکستان امیدوار است با بازارهای جدید برای محصولات نساجی خود گشاید.

طبیعی ترین راه دستیابی به این بازارها، مسیری است که اسکندر بسمود، اما بر سر این راه یک مانع وجود دارد: بی‌نیایی افغانستان که در آن، طرف‌های جنگ داخلی برای برتری، درگیر جنگ علیه یکدیگرند. این، مانعی است که

بقیه از صفحه ۱۲ خورده است. حکمت یار در این حملات به بمباران بر تلافی کابل متوسل شد که بر عدم محبوبیت او افزود. شکست رهبر حزب اسلامی به تعبیری مهر شکست را بر نقشه‌های ISI نیز زد. بی‌تظیر بوتو وقتی در سال ۱۹۹۳ به قدرت بازگشت، دیری نیاند که مسئولیت امور افغانستان را از سازمان امنیت قدرتمند پاکستان که به یک دولت در دولت تبدیل شده بود گرفت و به نصیر الله خان باار وزیر کشور که از دستیاران نزدیکش بود سپرد. وزیر کشور پاکستان که کارشناس مسائل افغانستان و یک فرد پشتون آشنا به محیط پشاور است، اکنون مسئولیت منطبق کردن سیاست پاکستان با واقعیت‌های منطقه در دوران پس از جنگ سرد را بر عهده دارد.

خویشاوندان صدام حسین به اردن فرار کردند

دیکتاتور عراق در بحرانی تازه گرفتار شد

● به بهانه اقدامات جنون آمیز احتمالی صدام حسین، آمریکا به تقویت نیروهای نظامی خود در منطقه مشغول است

● دولت اردن در یک چرخش آشکار، با سیاست آمریکا علیه عراق همراه شد و صدام حسین را مورد حمله شدید قرار داد

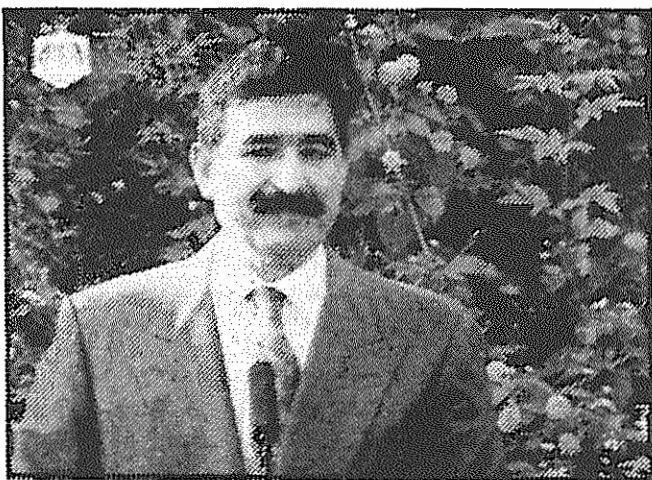
به دنبال فرار دو داماد و دو دختر صدام حسین به اردن و تحولات تابع آن، توجه رسانه های گروهی یار دیگر به اوضاع عراق جلب شده است. گفته می شود سرلشکر حسین کامل المجید، داماد صدام حسین و مسئول برنامه های تسلیحاتی رژیم عراق که به اردن گریخته، اطلاعات زیادی در مورد این برنامه ها در اختیار سازمان ملل متحد و آمریکا گذاشته است. به دنبال انتشار این اخبار، حکومت عراق اسناد جدیدی از برنامه های تسلیحاتی مخفی خود در اختیار رولف اکثوس، دیپلمات سوئدی مأمور سازمان ملل در نظارت بر محور سلاح های نابودی جمعی عراق گذاشت و مدعی شد داماد فرزای صدام حسین تاکنون این اطلاعات را از سازمان ملل مخفی نگه داشته بود. ناظران سازمان ملل، از چهار سال پیش تاکنون سرگرم بررسی طرح های تسلیحاتی اتمی، شیمیایی و بیولوژیک عراق هستند. این هیأت همواره در آستانه تصمیم گیری های دوامه شورایی امنیت در مورد لغو، تخفیف یا ادامه مجازات اقتصادی عراق، گزارش هایی به این شورا

ارائه می داد که حاکی از عدم همکاری کامل بغداد در نابودی سلاح ها بود. اکنون رئیس هیأت سازمان ملل اعلام کرده با سیاست جدید دولت عراق، زمینه برای تخفیف محاصره اقتصادی این کشور فراهم شده است. با اینکه هنوز چند هفته به موعد تصمیم گیری بعدی شورای امنیت در مورد تحریم عراق باقی مانده و ناظران سازمان ملل هنوز نظری قطعی خود را در مورد اسناد جدید اعلام نکرده اند، دولت آمریکا از هم اکنون می گوید بالغویا تخفیف تحریم ها مخالف است. آمریکا همچنین با بهانه فرار دادن گزارش هایی تا بید نشده از تحرکات نظامی عراق در جنوب این کشور، دست به مانورهای نظامی مشترک با کویت و اردن زده است.

پدیده جدید در این تحولات، موضع گیری تند اردن علیه عراق است. دولت اردن که در جریان جنگ کویت بر خلاف اکثر کشورهای عربی مناسبات نزدیک خود را با عراق حفظ کرد، اینک در یک چرخش آشکار با سیاست آمریکا

صدام حسین در کنار اعضای خانواده خود. بسیاری از این افراد به اردن گریختند و در دسربرگی رابرای دیکتاتور عراق ایجاد کردند.

زئوال حسین کامل، داماد و رئیس پروژه های اتمی صدام حسین

علیه عراق همراه شده است. ملک حسین پادشاه اردن در یک سخنرانی تلویزیونی در هفته گذشته، مدعی شد که عراق سال گذشته قصد داشته است بار دیگر به کویت و عربستان سعودی حمله کند. وی برای اثبات ادعای خود به گفته سرلشکر مجید که به اردن پناهنده شده است، اسناد

ملک حسین در عین حال گفت مرزهای عراق را در آنجا تهدید است تا مردم عراق که به آنجا گریخته اند از عواقب تحریم ها رنج می برند. بیش از این متحمل فشار نشوند.

در باره تأثیر فرارهای اخیر بر اوضاع سیاسی عراق، بسیاری از ناظران بر این عقیده اند که نتیجه این رویدادها به حدی نیست که به بی ثباتی رژیم عراق و یا سقوط فریب الوقوع صدام حسین بیانجامد.

انفعال سیاسی مردم عراق که بر بستر فقر و ناداری ناشی از تحریم های اقتصادی ایجاد شده، منافعه و محاسبات متفاوت کشورهای بزرگ غربی، روسیه و کشورهای منطقه خلیج فارس و تفرقه و پراکنندگی در ابوزیسیون عراق، امکانات بروز تحولات سریع در این کشور را منتفی می کند. در همین هفته های اخیر که عراق اطلاعات کاملتری در باره سلاح های کشتار جمعی خود به

تدارک برگزاری کنفرانس جهانی زنان در پکن

دو گرد همایی است به خاطر تعیین محلی با فاصله زیاد از پکن برای تجمع سازمان های غیر دولتی مورد انتقاد قرار دارد.

تجارب کنفرانس محیط زیست و توسعه در ریودوژانیرو، کنفرانس جمعیت و توسعه در قاهره و کنفرانس شمال و جنوب در کینیاگ نشان می دهد که میزان موفقیت این گرد همایی ها بستگی مستقیم به حد تأثیر گذاری سازمان های غیر دولتی بر روال کار آنها دارد. نمایندگان دولت ها بدون اعمال فشار افکار عمومی که معمولاً از جانب سازمان های غیر دولتی وارد می شود، حاضر به پذیرش تعهدات الزام آور برای تغییر و اصلاح سیاست های دولت های خود نیستند.

جمعیت های دفاع از حقوق زنان در سراسر جهان، به استقبال کنفرانس جهانی زنان می روند که قرار است در نیمه دوم شهریور ماه در پکن برگزار شود. هفته گذشته، گروهی از زنان اهل کشورهای مختلف، سفر نمادین خود به مقصد پکن را با قطار از مسکو آغاز کردند.

سه سال پیش سازمان ملل متحد تصمیم گرفت نخستین کنفرانس جهانی حقوق زنان را در پکن برگزار کند. موضوعاتی که در دستور کار کنفرانس قرار دارند، از جمله عبارتند از مشارکت برابر حقوق زنان در امور سیاسی و اقتصادی و حیات علمی. کنفرانس پکن مشکل ازدو گرد همایی است: تجمع نمایندگان دولت ها و گرد همایی سازمان های غیر دولتی. در آستانه تشکیل کنفرانس، دولت چین که میزبان هر

آیا سازمان ملل در بوسنی جای خود را به ناتو می دهد؟

آمریکا طرح صلحی ارائه کرده است که به موجب آن، فدراسیونی از کرواسی و بوسنی تشکیل خواهد شد و در مقابل، صرب های بوسنی با صربستان متحد خواهند گشت. این طرح که به نوعی حکم تقسیم بوسنی بین کرواسی و صربستان را دارد، مورد مخالفت دولت بوسنی است.

رهبری صرب های بوسنی دچار اختلاف شده است. در حالیکه زئوال ملادیچ فرمانده نظامی صرب های بوسنی توسط رادوان کاراچیچ رهبر سیاسی صرب های بوسنی برکنار شده است، فرماندهان نظامی از ملادیچ حمایت می کنند.

اختلاف بین این دو هنگامی علنی شد که نیروهای نظامی صرب های بوسنی برخلاف میل کاراچیچ از کمک به صرب های کرواسی که مورد حمله ارتش این کشور قرار گرفتند، سرباز زدند. گفته می شود این خوب شدن داری، مطابق میل دولت صربستان صورت گرفته و در چارچوب مناسبات نزدیک فرمانده نظامی صرب های بوسنی با دولت بلگراد قابل بررسی است.

برای نخستین بار از هنگام آغاز جنگ بالکان، سازمان ملل بخشی از اختیارات خود در مورد تصمیم گیری بیرونی استفاده از نیروی نظامی را به ناتو واگذار کرد. در هفته های گذشته گزارش هایی دایر بر این منتشر شد که نیروهای سازمان ملل از منطقه امن گورازده که در آن مسلمانان زندگی می کنند، امانت محاصره صرب هاست، خارج خواهند شد و دفاع از این منطقه بر عهده بیسان آتلانتیک شمالی قرار خواهد گرفت. ناتو مختار است در دفاع از این منطقه به حملات هوایی متوسل شود.

هم زمان با بالا گرفتن بحث درباره جگونگی دفاع از مناطق امن مسلمانان در بوسنی، دولت کرواسی که ماه گذشته با پرورش به منطقه صرب نشین کرائینا در مرز کرواسی و بوسنی، صدها هزار نفر از اهالی صرب این منطقه را از آنجا بیرون راند، در تدارک پرورش به اسلاوونی شرقی آخرین منطقه کرواسی است که هنوز در تصرف صرب هاست.

گزارش لوموند از دخالت های پاکستان در امور افغانستان

پاکستان توطئه های جدیدی را تدارک می بیند

زمان بود که حکومت سلطنتی افغانستان، ختمگین از اینکه پاکستان همچنان استان مرزی شمال غربی خود را که انگلیسی ها به قلمرو استعماری شان در شبه قاره هند منضم کرده بودند و محل زندگی پشتون هاست، نگه داشته بود، به دعای جدایی طلبانه اقوام جنگجوی ساکن دوسوی مرز دامن می زد.

دشمنی بین دو کشور هنگام استغال افغانستان توسط شوروی به اوج خود رسید. با این حال، عدم محبوبیت رژیم کمونیستی کابل، این فرصت را به پاکستان می داد که مسئله پشتون ها را حل کند. تنها کاری که پاکستان می باید انجام می داد این بود که به گروه های

سناریوی بدبینانه ای که بوتو در آن هنگام بدان اشاره کرد، اکنون تا حد زیادی در مورد خود پاکستان به وقوع پیوسته است. کل ماجرا یک معما به نظر می رسد. چه شده که پاکستان که از مقاومت مجاهدین در برابر اشغال شوروی از ۱۹۷۹ تا ۱۹۸۹ حمایت می کرد، سه سال پس از سقوط رژیم کمونیستی در کابل نامطلب تلقی می شود؟ کدام رشته از حطاهای دیپلماتیک بدین حد از تحقیر برای اسلام آباد انجامیده است که در سال ۱۹۹۴ سفارتخانه اش را در کابل غارت کردند و یک سال بعد، سفارت هند در پایتخت افغانستان را باز کنشایی نمودند؟

روژنامه لوموند چاپ پاریس در شماره ۱۵ اوت (۲۴ مرداد) خود گزارشی از فردریک بوین خبرنگار این روزنامه در اسلام آباد به چاپ رسانده که حاوی اطلاعاتی درباره دخالت های پاکستان در جنگ داخلی افغانستان است. لوموند می نویسد: بی نظیر بوتو نخست وزیر پاکستان، هنگامی که در مارس ۱۹۹۱ هشدارهای احتیاط آمیز بر زبان آورد، نمی دانست که در این گفته خود تا چه حد به واقعیت نزدیک است. وی گفت: "پاکستان با پدیده یاد داشته باشد که افغان ها مردمی دارای آزادی خود جنگیده اند. برای آزادی خود جنگیده اند. هرگونه دخالت از خارج، حتی از سوی متحدی نزدیک، می تواند واکنشی مهیب برانگیزد و دوستی ای را که در طول سال ها مبارزه مشترک برای آزادی برقرار شده است، به طور قطعی از بین ببرد."

خطر نیز وجود داشت که پشتون ها بکوشند دعای خود در مورد یک پشتونستان مستقل را دنبال کنند. کاند بدای اسلام آباد می باید پشتیبان دو آتشه پان اسلامیم به مشابه بهترین پادزهر علیه ناسیونالیسم می بود.

در میان رهبران مجاهدین که در پیشاور در تبعید به سر می بردند و تحت نفوذ پاکستان قرار داشتند، تنها یک نفر واقعاً با این مختصات خوانایی داشت: گلبدین حکمت یار رهبر حزب اسلامی. از این رو، حکمت یار مورد توجه ویژه ISI، سازمان امنیت پاکستان قرار گرفت و این سازمان، همه رهبران دیگر را از محاسبات خود کنار نهاد. این سیاست، خطایی فاحش از کار درآمد. حکمت یار نه تنها در آوریل ۱۹۹۲، هنگام سقوط حکومت کمونیستی، نتوانست کابل را تصرف کند، بلکه از آن به بعد نیز پیوسته از مدافعان پانخت افغانستان شکست بقیه در صفحه ۱۱